

GAZDASÁGI LAPOK

6. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1909. Február 7.

10.000 kor. óvadék és tisztán 0%-os uális fizetés mellett,

úgy elméleti, mint gyakorlatilag képzett 3, a gazdaság- és műszakba vágó oklevéllel rendelkező, 20 évi gyakorlatból 12 éve, hogy jelenlegi állásában egy 1500 kholdas, iparvállalatokkal kapcsolatos gazdaságban, mint teljhatalmu intéző végzi, úgy az adminisztrális, tehát az adásvételi ügyletekkel járó teendőket, mint a gazdasági- és gyári üzemieket is, mely felmondatlan állását egy nagyobb uradalmi főtiszt, vagy egy közép, de belterjesen átszervezett, vagy szervezendő gazdaság felelős, tehát teljhatalmu birtokkezelői állással óhajtaná kicserélni, hol eddig szerzett, s a legujabb és biztos sikert garantáló talajmivelési tudását, gyakorlati képzettségét szeretné érvényesíteni, mit bármely talaj- és éghajlati viszonyok mellett biztosít. A múlt évi „OMGE.” által legelső kitüntetésben részesült az üzemtani pályamunkájával, míg az OMGE által a f. évben kiosztott műtrágyázási versenyen I-ső díjat nyert. Érdeklő birtokosok szives megkeresését elsőrendű referenciák közlése s bővebb felvilágosítások végett „K. Sz. I.” jellege alatt posta Silingyia, postrestant kéri.

Tavaszi trágyázáshoz a

Thomassalakszt

csillag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, minlegolcsóbb foszforsavas munkákkal és árajánlat-

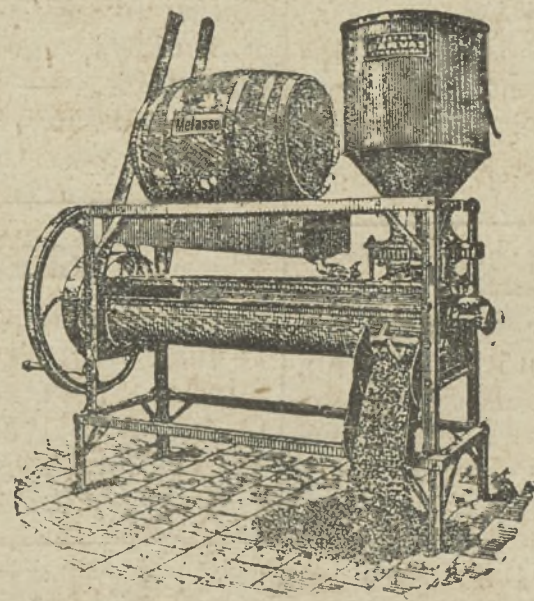
den növénynek legjobb és trágyája. — Kivánatra szak-tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól Minden zsák ólomzárral és és figyeljünk a védjegyre! tartalomjelzéssel van ellátva!

Ne vegyünk MELASSE-keverékeket!

Az egyedül megbízható erőtakarmány az, melyet a gazda maga állít elő! Ajánljuk a szabadalmazott, automatikusan adagoló, tetszőleges mennyiségben pontosan keverő „Agrikultura” melasse-erőtakarmány készítő gépeinket kézi vagy hajtóerőre berendezve! 3-4 waggó áru előállításánál a gép ára már megtérül. Melasse, szárított répaszelet, korpafélék, mindenféle műtrágyák, „Agrikultura” org. trágya, enyvtelev esontliszt stb. árusítása.

„Agrikultura” mezőgazdák ellátó részv.-társ.
Iroda és mintatelep: Budapest, V., Zoltán-utca 12.
Sürgőnyozim: Oxigen. Telefon: 99-48

Champlain tavaszbuza,

kissé árpás, a vevő zsákjaiban, bicskei vasuti állomásra szállítva, készpénzfizetés, vagy utánvét mellett, 28 koronáért kapható bicskei Rosenfeld Henrik uradalmi gazdaságában, Bicske, Fehérmegye.

Elsőrendű mennyezet- (stuccatur) és tetőnad eladó

vasuti és vizi szállításra. Ugyanott a nád építkezési czélokra szakszerűen feldolgozható. Bővebb felvilágosítást ad az uradalmi tisztartóság, Écska, Torontálmegye.

Vasuti állomás Nagybecskerek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900. Biztosítéki alap: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1.970.340.— kor.
Tartalékok 764.760.15 „

Összesen: 2.735.104.16 kor

1901. évi fölösleg 90.349.— kor. 1904. évi fölösleg 72.438.23 kor
1902. „ „ 59.782.28 „ 1905. „ „ 61.730.60 „
1903. „ „ 109.331.73 „ 1906. „ „ 39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban része stülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Bräusweller János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műóras, főtálatáloja a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölitetnek.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt kar / tellen kívüli

burgonya- kazal-
mag- repeze-
gabona- behordási
faszén- rostaalj-
gyapju- waggon-
ZSÁK PONYVA

NAGEL ADOLF

Budapest, Arany János-utca 10.

„HUNGARIA” kettős kézi kévekötelek favéggel, aratógép zsinegek, szőlőkötöző fonál, kötéláru, zsák-zsineg, lópokróc.

Zsák- és ponyvagár. Kölcsönintézet. Vétel, eladás és cserélés.

Sürgőnyozim: Nagela Budapest. Vidéki telefon 35-92.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéséért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szó 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

ZSÁK PONYVA KÖTÉL
POLLAK SAMUEL SZEGED

Alkalmazást keresők.

Gőzeke-gépész

ajánlkozik nagy uradalmakba. Fiatal, nős, ügyes, megbízható ember több évi gyakorlattal. Tudakozódók forduljanak a lapok kiadóhivatalához 1143. sz. alatt.

Földmivesiskolát

kitűnően végzett egyén, 7 évi gyakorlattal, mindegyikéről kitűnő bizonyítvánnyal rendelkezik. 32 éves, nős, kiscsaládu, keresztény, mindenben megbízható, józan életű. Március 1-re megfelelő állást keres. Címe: Szücs K. Ócsa (Pest m.)

Földmives

s tejgazdasági szakiskolát kitűnötéssel végzett egyén szerény feltételek mellett állást keres. Megkeresések Cz. J. földmivesiskolai igazgatóhoz, Palicsfürdő intéződéhez.

Ideiglenes

állást keres 1-1/2 évre parcellázás alatt álló birtokon, vagy helyettesítőül, gazdatiszt. Czim: Horváth Béla, Boglár, Somogy m.

Konvencziós segédtsizt

állást keres, avagy kisebb gazdaságban ispáni állást, gazdasági tanintézetet végzett, 16 évi gyakorlattal bíró, nőtlen gazdasz, protestáns vallású, szerény igényekkel, hol szorgalma, becsületessége által jövőjét megállapíthatná. Jártas a dohánytermelésben, szeszgyártásban, czukor-repatermelésben, hizlalásban, mézskóhomok téglagyártásban, tehenészetben és az egyszerű számvitelben; beszél magyarul és tótul. Bővebb információt nyújt: Szilassy Zoltán ur országgyűlési képviselő, Bpest, Köztelek, Kriek Aladár ur nyug. korona urad. felügyelő Léva, Gróf Sándor ur gazdasági intéző Nógrád-Ecség. Allását mielőbb óhajtja elfoglalni. Czim a kiadóhivatalban 1216. szám alatt.

Földmivesiskolát

végzett református vallású, 24 éves, 2 évi gyakorlattal bíró nőtlen egyén, megfelelő állást keres, május elsei vagy hamarábbi belépéssel. Czim a kiadóhivatalban 605. szám alatt.

Gazdasági segédtsizti

állást keres gyakorlattal bíró, okleveles, nőtlen, keresztény fiatal ember. N. N. Keszthely, poste restante.

Dunántúlra

1500 holdig terjedő birtokon áprilisra állást keres, nős, 33 éves gazdatiszt — Czim a kiadóhivatalban 555/909. szám alatt.

Földmivesiskolát

jeles sikerrel végzett, ev. ref. vallású, 20 éves, nőtlen egyén, jelenleg egy nagyobb gazdaságban mint kisegítő van alkalmazva, 1909. év január hó elsejére vagy későbbi belépésre az állást szerény feltételek mellett elfoglalhatja Czim: Mészáros Imre, u. p. Békés-Csaba, Pusztá-Kamut.

Idősebb

tapasztalt praktikus gazda, aki 25 évig saját birtokát kezelte, kitűnő marha- és lóismerő, Franciaország, Nagy-Britannia s Németbirodalom, Hollandia, Belgium és Dánorszag gazdasági és tenyésztési viszonyaival, az összes jelentékenyebb tenyésztési körökben ismerős, ajánlkozik a nagybirtokos uraknak és jószágigazgatóknak, tanácsadás és felvilágosításokkal szolgálja és megfelelő tenyésztés és értékesítés az uradalom tiszta jövedelmét emelné. A legközelebbi időben Magyarországon leszek és a vasúti jegy árának megtérítése és 50-100 korona tiszteletdíj ellenében kész vagyok látogatásokat tenni. H. V. Engelbrecht Husum, Schl. Holstein.

Betöltendő állások.

Bérgazdaságomban

betöltendő egy **ispáni** állás. Földmivesiskolát jó sikerrel végzett, katonakötelezettségének elteremtett 25-35 év körüli keresztény, erélyes, néhány évi gyakorlattal bíró, jó írással, nőtlen egyének pályázhatnak. Pályázatok ezen lapok kiadóhivatalába küldendők 550/909. szám alatt.

Kerestetik

egy gazdasági tanintézetet végzett, kellő tapasztalattal bíró, erélyes és szorgalmas intéző, aki egy 2500 holdas gazdaságot önállóan vezetni tud. Pályázók felhívtnak, miszerint bizonyítványmásolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, felszerelt folyamodványait e hó végéig küldjék el Meller Henrik, Csurgó, Somogy megye czim alatt. Csak hosszabb gyakorlattal és jó bizonyítványokkal bíró, önálló erélyes egyének pályázzanak, kellő referenciákkal. Ugyanitt üresedésben van egy irnoki állás, melyre szinte e hó végéig beadandók a kellően felszerelt folyamodványok. Ez állásra csak okleveles és elegendő gyakorlattal bíró fiatal emberek pályázhatnak. — Mindkét állás azonnal is betölthető.

Nőtlen

segédtsizt-kulesár kerestetik március 15-ére. 24 évnél nem fiatalabb, több évi gyakorlattal bírók pályázhatnak. Fizetés havonta 90.— korona, lakás, fűtés és világítás. Anyakönyvi, iskolai és működési bizonyítványok sajátkezű másolatai, melyek vissza nem küldetnek, — a Pozsony-Taksonyi gazdasághoz küldendők. — A tót nyelv tudása ajánlatos.

Gazdasági

összes betöltendő állások közül vannak a 8 év óta fennálló és minden harmadnap megjelenő Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. Józsefkörút 38.

Egy vinczellér

és borászati iskolát végzett fiatal ember alkalmazást nyerhet, aki a gazdaság összes ágaiban jártassággal bír. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal gróf Bethlen István uradalmi intézőségéhez küldendők, Vajdakamarás, u. p. Mócs, Kozsmezgye. Belépés február 15.

Erdész,

okleveles, több évi gyakorlattal bíró, nős egyén kerestetik, aki némileg ért a szántóföldi gazdálkodás ellenőrzéséhez is. Fizetés 2400 korona, lakás és 8 méterol hasábfu. Az állás folyó évi április 1-én töltendő be. Román nyelv tudása megkívántatik. Segédtsizt. II. oszt., egy pár évi gyakorlattal bíró, nőtlen, okleveles gazdatiszt kerestetik. Fizetése 600 K, lakás, ágynemű nélkül és 720 K élelmezési járulék. Az állás rögtön betöltendő. Német és román nyelvet szóban bírók előnyben részesülnek. Mindkét állásra a pályázati kérvények, vissza nem küldendő bizonyítványmásolatokkal, öméltsága báró Nopcsa Elekné urrnőhöz czimezve, az újaradi uradalom központi irodájának Ujaradra küldendők.

Keltetőtojások

tavaszi szállítására előjegyezhetőek

Reitter Oszkár

főkapitányul Nagybecskerekben.

Angliából hozatott fajtisza telivér elsőrendű

Fehér Orpington

Fehér Wyandotte (amerikai)

Kitűnő téli tojó

Sárga Orpington

Oriás pekingsi kacsa

tojások darabja 70 fillér. Törés és rázásmentes, teljesen biztos csomagolás faldobokban ingyen.

Kitüntetések: Arad, Budapest I., Budapest II., Belgrád, Lovrin, Lugos, Nagybecskerek, Pozsony, Pécs, Szőfia, Szatmár, Szeged, Szabadka, Temesvár, Veszprém, Wien, Zenta. **Hazai és külföldi legnagyobb és legelső kitüntetések. Allaml nagy aranyérem.**

Eredeti felsőinntthali és montavonai tenyész- és tejelő-marhát

közvetit előnyösen **ANTON HELL, Imst, Tirol.** A piaci viszonyokról és árjegyzésekről készséggel szolgál felvilágosítással.

A gazda tizparancsolatja

szép nyomással, ingyen kapható bérmentve postán, Ubald v. **Trnkóczy gyógyszerész**től, **Laibach, Krain, Ausztria.**

500 holdas

kitűnő homokbirtok Pestmegyében, 370 hold rozsvetéssel, szőlővel, felszereléssel, 100.000 forint. Hat különálló tanyával, szédarabolható. — Könnyű feltételek. — **Gauzer Ödön, Kalocsa.**

Pannonia szálloda

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

10-15-ös székfoglaló jelenleg legkényelmesebb berendezéssel szállodák, legkényelmesebb étkezés termel.

Takarmányrépamaq.

Sárga olajbogyó alakú, a földből kinövő, ásó nélkül kiszedhető, kapható 100 kilónként zsáktól 65 koronáért Diószeg vagy Cziffer állomásra, míg a készlet tart:

Gróf Zichy József uradalmában
Vedrődön, Pozsonymegye.

50 kilón alul nem szállítunk.

LEGTERMÉKENYEBB

és rendkívüli jó tulajdonai következtében Európa minden országában terjedő, magyar származású, gazdasági intézetek és kísérletezői állomások által kipróbált és legjobb fajú burgonyáknak elismert **nemes burgonyafajok:** 1. **Agnelli-féle Magyar Kincs-burgonya**, termése csodálatig nagy. Legnagyobb futóhomokban is jól sikerül. Legnagyobb szárazságban és forróságban is jól sikerül, amidőn másfajú burgonya belevész. De igen kötött, hideg és nedves földben nagy termést ad, ahol másfajú burgonya eltűpül. Igen knom ízű és konyhai célokra legkitűnőbb burgonya. A szesz és céményítő gyártására és gazdasági célokra legelsőrangú burgonya is e tekintetben minden másfajú burgonyát fölülmul. Ára: 100 kg. 14 K, 50 kg. 8 K, 2. **Agnelli-féle Pannonia-burgonya**, sárga husu, igen finom ízzel. Fölötte nagy termékenysége vetekedik a Magyar Kincs-burgonyával. Koraisága dacára, csodálatig nagy termést ad és ugy e két rendkívüli tulajdonsága, a korai érése és csodálatig nagy termése legelsőrangú burgonyává teszi. Érik június végével, július elejével. Ára: 100 kg. 16 K, 50 kg. 9 K, 3. **Agnelli-féle Hungária-burgonya**, rendkívül nagy termést ad. Jól sikerül minden talajban. Hungária-burgonyának vizes és moesáros területekre való ültetésére és termesztésére, használhatósága egyedül áll a burgonyafajok között, ahol igen jól sikerül és a mocsaras terület dacára, a betegségek egészen ellenáll. Eltartóságában nevezetesség. Ára: 100 kg. 20 K, 50 kg. 11 K. Mind ab itt vasúti állomás. Nagyobb mennyiség bevésésénél az ára megegyezés szerint. Kapható létesítőjénél: **Agnelli József, plébános, Csári, Nyitra megye.**

SZŐLŐOLTVÁNY!

Régi szőlők hiányaink pótlására 2 éves gyökerű száza	20 K
Gyökeres fásoltvány	ezre 180 K
" " szépséghibával	" 90 K
" " zöldsoltvány	" 160 K
Sima	" 90 K
Gyökeres riparia portalis, vastag	" 32 K
" " 2 éves	" 40 K
Sima riparia portalis, vastag	" 18 K
" " vékony	" 8 K
Gyökeres hazai nemes vessző	" 30 K
Sima	" 10 K

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzét visszaadom. — **Árjegyzék ingyen.** Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel, Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.

Székely I. József, Gyöngyös,
Szent Urbán templom.

MEGJELENT

a **KODOLÁNYI-féle 1909. évi Gazdasági Zsebnaptár**

49-ik évfolyama a szokott csinos kiállításban, de az eddiginél sokkal bővebb és változatosabb tartalommal.

Ára helyben 2.80 kor. Ajánlott postai széküldéssel 3.25 K. Utánvétellel küldve 3.45 K.

Megrendelhető a **GAZDASÁGI LAPOK** kiadóhivatalában, Budapest, Muzeum-körút 7.

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELV: Hozzuk mezei gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre 16 kor.
Fél évre 8 „
Negyed évre. 4 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Muzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok“ ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszi fel.
Arjegyék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utánnomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — y.	83
Tárca. Epizódok egy uradalmi irnok életéből. — y	84
Az 1908-iki komlóév. — Ábrahám Lajos	84
A gazdasági gépek gondatlan kezelése. — P.	86
Könyvismertetés	87
Finom hentesárak könyve. V. — Az új magyar bor-törvény. — Mezőgazdasági Bakterologia. — Hogy rendezzük be gazdaságunkat. — Termeljünk gyümölcsöt! — Egészségi tanácsok a földmivelőknek.	
Kérdések és feleletek	88
Kérdések: Lehet-e kisebb területen baromfit nagyban tartani? L. D-né. — A gazdasági cseléd lakása. R. A. — Trágyakezelés dombos mezőkön. H. V. — Zabtermelés fokozása. B. M.	
Feleletek: Gyenge bárányok takarmányozása. P. — Rét létesítése homokos vagy kavicsos ártéren. P. — Vadbúkkönyvmag a tehenészetben. P. — Eljárás a galambtrágyával. C.	
Hirek	89
Aprók	90
A Hanna árpa a lauchstädti kísérleti telepen. — Tavaszri rozs. — A borok lefejtéséről.	

SZEMLE.

(Sok hó, nagy fagyok és olvadás. — Buzavetések vizsgálata. — A takarmányszükség és a tépelt kukoriczszár. — További áresés hizott marhákban a bécsi piacon. — A Hohenblum-féle adatok kiigazítása. — A sertésvész nagy terjedése és a cigányok.)

A medve nagyon meg lehetett elégedve gyertyaszentelével, mert 16—17 Reaumur fok volt a hideg és bár sokszor a nap is kisütött, de láthatott annyi havat, hogy betelhetett vele. Esett annyi hó, hogy csupa gyönyörűség. A szánok vigan csilingeltek és az annyira óhajtott nedvesség itt van. E nélkül a tavaszi szelek egy-két hét alatt Saharát csinálhattak volna Magyarországból, mert az a kevés nedvesség, a melylyel földeink ellátva voltak, mihamarabb elfogyott volna. Az emberek rémülettel nézték a nagy havazást és a vele járó hideget és minden oldalról csak azt bizonygatták, hogy most kezdődik csak a tél. Pedig hát csütörtökön már megindult az olvadás, melyet esőzés is mozdított elő. Ez a fordulat nagyon kívánatos és szívünk óhajtása most az, hogy az olvadás lassan induljon neki, nehogy a vizek hirtelen szaladjanak le a Fekete tengerbe, hanem szép lassan szivárognak be a földbe, mert annak van rá szüksége. Hogy pedig a tavasz kinyílása sokáig ne késsék, az kézenfekvő. Egy hontmegyei gazda fejszével kivágatott a keményre fagyott és október elején buzával bevetett földből egy darabkát. A buzaszemek ott csiráltak a földben,

duzzadtan és mintegy 3 milliméter hosszú csirával. Négy hónap alatt tehát csak ennyire fejlődött a buzája. Egy derék bars megyei gazda, meg is nevezzük: Símek Ármin Lekéren, az így kivett buzaszemeket meleg helyre vitte. 5 nap alatt a csirák növésnek indultak. Ebből azt lehet következtetni, hogy a buzaszem él, dacára a rettenetes hidegeknek, a mit kiállania kellett, de hiányoznak a fejlődés föltételei. Hogy mi lehet ezen buzáknak a sorsa, arra nézve a gazdák körében nagyon élénk vita folyik. Akárhány példát idéznek arra, hogy ilyen és efféle esetekben a buzák, rozsok még nagyon összeszedték magukat, ha jó volt a tavasz, vagyis nedves és meleg. A rosszul elsült dolgokra nem szívesen emlékezünk vissza. Arról hallgatunk. A mult hét nagy hidegei sok kárt tettek az éléskamrákban. Oly helyiségekben, a hol évtizedek óta biztosan telelt át a gyümölcs, most úgy megfagyott, hogy kopog, mintha fából volna. Temérdek télire eltett gyümölcs pusztult el így. Ki hitte volna, hogy ily nagy hidegek legyenek — mondogatják a kártszenvedettek és elnyelik azt, a min változtatni úgy sem lehet.

A takarmányozás helyzete kezd folyton feszültebb lenni. A takarmány fogy és a szalma még jobban. Sokat segített a gazdákon, a kik a kukoriczszárt megtépették és bevermezték — ez a tépelt szár. Most lehet csak látni azt, hogy ennek a takarmánynak táphatása nem is olyan rossz. Egy kevés szálas takarmány és abrakkal pótolva, az állatok egészen jól néznek ki tőle, a mi azt bizonyítja, hogy nem oly üres dolog ez a tépelt szár. Megérdemli, hogy használata az országban általános legyen. Vannak dolgok, a melyek mellett nagy agitációt fejtenek ki s melyek $\frac{1}{10}$ -rész oly horderővel sem bírnak, mint a kukoriczszár kérdése. De ha a jótékony agitációk el is maradnak, — a példák, a melyet egyes vállalkozóbb szellemű gazdák jó eredményei nyújtanak, erősen vonzanak, és nem hiu remény, hogy úgy, mint az amerikai farmerek, a magyar gazdák is megbecsülik ezentul ezt az Isten adományát és jövőben jól elkészítve, télire elteszik. A takarmányszükség természetesen következménye az, hogy a marhavásárok nagyon megelégnének. Sok-sok eladó kínálja bitangaron állatait és azon keveseknek, a kiknek módjukban áll marhát venni, most turkálhatnak az olesó anyagban.

A marhahizláló gazdákra kellemetlen hatása lehet annak, ha most a bécsi vásárok jelentéseit olvassák. Az elmúlt hétfőn újra áresés volt, dacára annak, hogy a főlhajtás mérsékeltnak volt mondható. 4578 drb volt az összes főlhajtás és primissima ára 2 koronával, első minőségű 3 koronával és középminőségű 4 koroná-

val esett, 100 kg. elősúly szerint. A gyengébb minőségek áresése arra vezethető vissza, hogy a konzervgyárak számára beszüntették a vásárlást. Ez azt jelenti, hogy a háborúra már nem készülnek — legalább mi nem, — ellenben a románok valamit forgathatnak a fejükben, mert Dél-Magyarországban ugyancsak szedik a katonai lovakat Románia számára. Az Oe. U. Viehverkehrs Zeitung azt jósolja, hogy február hóban is, a nem teljesen kihizott állatok ára lanyha lesz, sőt tovább fog lanyhulni, minthogy azonban primissima és prima hizlalásban hiány van, ennél fogva az efféle ára fogja magát tartani. Hiszen ez! Épen a prima hizlalás nehéz most, a mai viszonyok mellett.

Mult számunkban Hohenblum után mi is számokat közöltünk a szerb marha- és sertéshus behozatal visszahatásáról, a bécsi husárok alakulására. Az Oe. U. Viehverkehrs Zeitung ezen számokat kiigazítja azzal, hogy a bécsi piacra kerülő élőmarha nem volt a számításba véve. Ennek igazságát konstatálnunk kell. Az igazat be kell ismernünk akkor is, ha a mi érveléseinknek nem kedvező. Tényleg a szept.—decemberre terjedő 4 hónapban 85.000 drb élőmarhát és 270.000 drb élő hizott sertést vittek St.-Marxra. Ha tehát ezt is hozzá számítjuk, akkor 23 millió kg. hus származott az élő marhából, mihez a huscsarnokok 6 millió kg.-ja is jött, tehát összesen 29 millió kg., a melynek a szerbek által behozott 494.000 kg. marhahus csak 1.64%-a, holott ugyanigy számítva a sertéshust, a szerb behozatal 3.93%-ot tett ki. Ennek is volt befolyása husárok csökkenésére, de nem oly nagy, mint azt mult számunkban feltüntettük. Nem szabad azonban elfeledni, hogy Szerbia az idén kivételesen mindenféle okoknál fogva csak lassabb lépésben bírja kontingensét kiszállítani.

Kellemetlen sertéstartó gazdáinkra nézve a sertésvésznek nagyarányu terjedése az országban. A gazdák nagy része meg van győződve arról, hogy a meddig a cigányok nem civilizálódnak Magyarországon a sertésvész is örökös baj lesz. A cigányok rettenetes dologtalanságuk folytán a dögökön élőködnek, sertésvészben elhullott sertéseket kiássák a dögtereken és szándékosan szétszórják oly határookban, a hol vész nincs. Így azután biztosan lesz. Az a dögter rossz intézmény. Az állatorvosok hiába rendelik el, hogy a dögöket 2 méterre elássák. Az ő jelenlétében megteszik, de a mint kitette a lábát a faluból, csak úgy immel-ámmal 5—6 centiméter földdel takarják be. Ilyen helyről könnyű a cigánynak a dögöt kikaparni. Ezt látva, sok helyen a gazdák nem is viszik a dögterre az elhullott sertéseket, hanem a trágyadomb fenekén ásnak gödröt, mésszel leöntik és

MAGYAR

MEZŐGAZDÁK

SZÖVETKEZETE

Gazdasági és kerti

MAGYAR

legjobb beszerzési forrása

ott a trágyalé hatása alatt, egy hét alatt a sertésnek még a csontjai is eltűnnek, csak a koponyája marad meg. Az élettapasztalat erre vezette a gazdákat, és mi nem is tartanók azt oly nagy bajnak, ha a dögterek csak névleg maradnának azok; mert rosszul végrehajtani valamit rosszabb mint egyáltalán végre nem hajtani. Ha a cigány nem férhet hozzá a dögterekhez, mert nem habarnak el ide felületesen semmit, akkor az ő esze is megáll és a sertésvészt nem képes többé eddigi uzusa szerint terjeszteni. Egy érdekes esetet is hallottunk. Egy gazda egy falusi tejszövetkezettől lefölezött tejet szállított, hogy malacokat hizlaljon. A mint a lefölezött tej etetését megkezdette, nyomban kitört a sertésvész, mely állományának 80% át elvitte. Tehát ezen módon is terjedhet ez a veszedelmes baj.

y.

Az 1908-iki komlóév.

A m. kir. földművelésügyi miniszterium és a segesvári komlótermelő szövetkezet megbízásából úgy a hazai komló és sörárpa kiállítást Budapesten október 1—7. mint az idei nemzetközi komló és sörárpa kiállítást Berlinben október 10—18-ig, hazautazás közben pedig még a nürnbergi és saazi világkomló piacokat látogattam meg.

Ezen tanulmányt nagyon tanulságos volt, miért is jelen jelentésben utazásomon szerzett tapasztalataimat az érdekelt körök és szakársak tudomására akarom hozni.

Hogy a hazai komlótermelés nagyban előmozdított az utolsó évtizedben a jelenlegi földművelésügyi kormány és a segesvári komlótermelő szövetkezet részéről, mindnyájan tudjuk és látjuk, kik hazánkban komlótermeléssel foglalkoznak.

Igy jött, hogy az utolsó időben a hazai komlótermelés megháromszorosodott, miért is ezen a téren is tulmentünk és így hazánkban is tultermelés érezhető. A 90 magyarországi sörgyárnak körülbelül 1,700.000 hektoliter sör előállítására mintegy 6000 métermázsa komlóra van szüksége, miután azonban közepes komlóévekben mintegy 10.000 métermázsa komlót termeszünk, már is több mint 4000 mázsával a kivitelre

lennének kényszerítve. Ezen számok a valóságban azonban nem olyan előnyösök, mivel — sajnálattal — a legtöbb hazai sörgyár komlószükségletét Csehországból szerzi be és csakis egy aránytalan csekély szükségletét hazai komlóból fedezi. Ezért állíthatjuk, hogy majdnem az egész hazai komlótermés a kivitelre van ráutalva és tényleg is Magyarországból kimegy.

Ezen körülmény a mai napig nem is volt olyan aggasztó, ezen elháríthatatlan jelenségben már beleéltük magunkat és természetesnek vettük, hogy a míg a külföldön tultermelés nem volt, a külföldi vevők minden évben szép számban hozták bejötték és néhány hét alatt hazai komlót megvették és kivitték. A segesvári komlótermelő szövetkezet ugyan többször tett előterjesztést a kormánynak, hogy könnyű népies-sörre a söradó leszállíttassék és ezen kedvezményben azon sörgyárak részesíttessenek, melyek hazai komló feldolgozását (felhasználását) hitelesen igazolják. Az állam ebbe azonban nem ment eddig bele.

Még egy körülmény volt befolyással, hogy hazai komlónk gyorsabban elkelt, t. i. az, hogy hazánkban a használatban levő komlóegység suly 100 kiló, azaz egy métermázsa nyert alkalmazást, míg másutt az egész világon az egyszerű mázsa, az 50 kilós egység használják a kereskedelemben komlósuly egységül. Így gyakran legjobb minőségű 100 kiló komlónkért kevesebbet kapunk, mint mennyi fönn Saaz és Nürnbergben világkomló piacokon 50 kiló egyenlő minőségű komlóért fizettetik.

A mi a hazai komlótermelés tulságos támogatása következtében beálló teljes termés esetén az utolsó években félelmet okozott, csakhamar ténynyé vált! Már is igen sok komlót termelünk és kivált igen sok rossz minőséget, durva kerti komlót, a legtermékenyebb völgyekben, hol luczerna és répa sokkal jobban teremne; azután ezen nagyra nőtt, gyakran még a kerítések és fűzfa bokrokból megmagzott „fenyőtobozkomló“ rossz vagy minden szárítóeszközök nélkül padlásokon agyagpadozatokon megszárittatik, ezen komló okszerűtlen rossz kezelés, igen vastag raktározás következtében piros, rozsszínű lesz. Ilyen sárgás, rosszul kezelt és tönkrement komló megterheli és megnehezíti a kereskedelmet, na-

gyon kedvezőtlenül befolyásolja az árakat és nagyban árt a jó hirnévnek, komlónkjövedelmezőségének, olyan előnyöknek, melyekkel előző években, midőn hazánkban még kevés, de jó minőségű komló természetet, jogosan dicsekedhettünk. Ha tehát komlótermelésünk jó hírét és jövedelmezőségét az eddigi magaslaton fönn akarjuk tartani, több sulyt kell fektetnünk a minőségi termelésre és ez hazánk komlótermelésébe bevont területek nagyban korlátozását követeli. E tekintetben Anglia, Belgium, Németország és Ausztria példáját követnünk kell és hazai komlótermelésünket korlátoznunk kell, tartózkodnunk kell annak kiterjesztésétől, csak úgy javulhat komlótermelésünk és alakulhat jövőre újból jövedelmezővé.

Visszatérek most tanulmányutóm leírására:

A budapesti komlókiállítás az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nagy üléstermében tartatott meg, mult évi október hó 1—7. napjaiban. Az egész kiállítás az Omge részéről rendeztetett. A bíráló bizottság az egész országból beküldött sörárpa és komlómintákat szeptember hó 29-én megbirálta.

Sajnálatomra erdélyi árpát, mely a Barcaságban a cukorrépa után eredményesen termesztetik és Erdélynek más vidékeiben is előfordul, sehöl sem láthattam, sem Budapesten, sem Berlinben kiállítva nem volt, a mi nézetem szerint árpánk termelésének további emelése és kiviteli képességére hátrányos lesz. Ha erdélyi árpánk legalább 15—20 mintájával ezen kiállításokon részt vettünk volna, egy erdélyi árpatermelési terület részünkre odaitéltetett volna, díjakat és elismerést nyertünk volna és a sörfőző világ és külföld előtt mint árpatermelők is ismeretessé váltunk volna, a mi mezőgazdasági viszonyainkra csakis előnnyel lett volna. Így azonban sem a sörfőzők, sem kereskedők a bel- és külföldön nem szerezhetek tudomást erdélyi árpatermelésünkről.

A komló négy termelési vidékre fel lett osztva és így bírálva.

A nagyküüllői termelési vidék I-ső díjat Ábrahám Lajos, II-ikat Frank Károly, III-ikat Fried Ármin nyerte. A második háromszéki termelési vidék díjai közül a komlótermelő szövetkezet következő tagjai lettek nyertesek: I-ső díj

TÁRCZA.

Epizódok egy uradalmi irnok életéből.

XIII.

Vig Józsefnap kényszerzubonyban.

Bármennyire szeresse is a természet a kontrasztokat, ez már kontrasztnak is sok, hogy valaki kényszerzubonyban vig Józsefnapot üljön. Pedig ez megtörtént az Úrnak 188...-ik évében, lent egy tiszamenti uradalom irnokával, az én kedves Karesi barátommal, olyaténképpen, a mint én azt e kis epizód keretében elmondani fogom.

Hol is kezdjem csak? Hát igen! Ott, hogy még a puszták fiai is rászorulnak a doktorra, meg a medeczinára és így a nagy latifundiumok világtól félreeső, de bizony sokszor 5—600 lelket számláló pusztáira, illetve ezek majorjaiba is járt már az én időmben doktor mindannyiszor, a mennyiszor kellett. Persze! ennek a *kellnek* megállapítója a puszták rettegett ura (óh! nem a nubiai oroslán) az öreg tisztartó volt. Ő volt abban a 16 000 holdas uradalomban a legfőbb, a minden. Ő állapította meg nemcsak azt, hogy *kell-e?* doktor, hanem azt is, hogy milyen mo-

doban és min? fuvaroztassék ki a doktor az egy óra járásnyira fekvő Cs...-ból. Ismeretes, hiszen az uradalmakban közfoglalomvá vált már, hogy a fakó javíthatatlan, kényomon inogva járó, szinehagyott ülésű, rugany és rugótörött kocsi „*doktor-kocsiknak*“ nevezetnek; — de azért a ki még nem látta a f... i doktorkocsit, annak nincs fogalma arról, hogy mi is az? és hogy mint is néz az ki? ... Mi annak a negyedszázad előtti, még egyáltalában el nem kényeztetett és igényt csak hírből ismerő irnoki gárdának fiai és inkább lóháton vagy gyalog mentünk, sem mint a doktorkocsin, ha az öreg nagynéha kegyesen és kitüntetés számba menőleg felajánlotta, hogy azon mehetünk egy-egy bálba, avagy névnapra. — No! hát ezen a kocsin kellett a mi kedves szeretetreméltó, kis doktorkánkknak B.... k Józsefnek annyiszor a mennyiszor megtenni az utat Cs... től F.... ig. Hogy mi őt mennyire szerettük, azt mind máskor mondom el, de hogy ő mennyire szeretett minket (hizelgés nélkül mondhatom) irnokokat, azt bírál meg kedves olvasóm abból, hogy márczius 15-én, mindenestre a szabadság szent ünnepének hatása alatt is, de kijött éretünk a doktorkocsin *extra*, hogy meghívjon személyesen Józsefnapra. Az áldozat mérvének kellő elbíráhatására, elmondom azt, hogy már-

czius eleje olvadó, esős, sáros volt és a kedves aldöldi utakon hasig dagasztott a ló sárban, mit a tengely utána itt-ott megegyengetett, elmázolt. És erre az utra, márczius 15-én hajnalban jött egy 6 fokos hideg, tiszai metsző széllel. Azt hiszem, a ki ismerős csak egy kissé is az alföldi (persze 25 év előtti) pusztai és falusi utakkal, annak kész a tabló! ... Ilyen uton, olyan kocsin jött a mi kedves Pepi doktorkánk minket névnapra meghívni. Mert hát megsugom, hogy bár az alföldön nem szokás névnapra *hívni* vendéget, de ezt megkivánta az ő felesége, ki igen sokat adott az etiketre moresben is, ruhában is és a ki nagy hatalom volt a háznál, nemcsak azért, mert az picziny urának azt mondhatta; „hónom alá gyönyörű!“ hanem azért is, mert hát... hogy is mondjam!?... Hiszen értenek engem!

Leke majdnem elszállt kis testéből a mi doktorkánkknak, mig F.... re kivergődött és csak jó erős törköly-pálinkával, otthonról küldött friss töpörtös pogácsával tudtuk helyreállítani annyira, hogy megtisztelő meghívásukat kiereszthette foga sövényén.

Tehát megtörtént a meghívás.... Nosza! készülödni kell, mert hát a különben rendkívül vendégszerető doktorné igen sokat adott a szép, fényes mancsattára és kráglira, az élesen kivált csikos nadrágra és ennek előírásos, más tar-

Cséplőgéptulajdonosok

Stern-féle szabad. dobkosárbetéttel.

Szakértő bizottság előtt

egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, szab. betétsines géppel utáncsépeltettünk és az eredmény 680 kgm. tiszta buzaszem volt.

pénzt, időt és munkát takarítanak meg és **szébb, jobb cséplési eredményt** érnek el a

Számtalan elismerő levél. — Kérdezősködére ingyen és bérmentve nyújtunk felvilágosítást.

Bárdos és Brachfeld
Budapest, VI., Gyár-uteza 5.

Imre Lajos, II. díj Bálint Dániel, III. díj Bürger Albert. A többi díjakat nem szövetkezeti tagok és magyarországi termelők nyerték.

Az első díjban részesült 4 komlóminta közül a bíráló bizottság Magyarországra nézve a champion díjat segesvári komlótermelő Ábrahám Lajos komlójának ítélte oda.

Sajnos, hogy a segesvári terület komlótermelői aránylag csekély számban vettek részt ezen országos kiállításban, holott elismert tény, hogy az erdélyrészi komlótermelő területen a legszebb, legjobb és leglupulindusabb komló terem. Szép eredményt ért el azonban a segesvári komlótermelő szövetkezet csoportos kiállítása, nemcsak az egyes tagok által kiállított 35 komlómintával, melyek átlag mind nagyon szépek és jók voltak, úgy színre mint értékre nézve, és így általános elismerés mellett a sörfőzők és érdekeltek figyelmét is magukra vonták, hanem a szövetkezet környékének nagy szorgalom és kitartással összeállított és statisztikai adatokkal ellátott térképével, valamint annak kisebbitett fényképeivel is, mely utóbbiak az érdekelt körökben kiosztattak; általában a csoportkiállítás úgy Budapesten mint Berlinben egy szép képet nyújtott.

Kiállított a komlócsoporthoz: 92 drb nagyobb minta és a segesvári csoportos kiállítás 35 mintával, az árpacsoportban: 145 magyarországi árpaminta.

Budapestről felutaztam Berlinbe a nemzetközi komló- és sörárpakiállításra, mely itten október 10—18. napjaiban sörfőző kísérleti állomás sörfőző intézetében, mely 25 éves fennállását ünneplte meg, nyert elhelyezést. Ezen ünnepély emlékére, az eddig évenként csakis Németországra kiterjedő sörárpa és komlókiállítás, ez évben nemzetközi kiállítás jellegével rendeztetett. Az érdeklődés nemcsak Németország, hanem Anglia és Magyarország részéről is nagy volt. Részt vett azonfelül a folyó évi nemzetközi kiállításon Belgia, Francia, Oroszország, Anglia és Amerika is.

A komlóminták 4 bíráló-bizottság által becsültettek meg, minden egyes bizottság pedig az előemlített egyet 3—3 tagjából állott. A bírálatnál más személyek részt nem vehettek.

Magyarországi komlónk négy termelési terü-

letre osztva a D. IV-ik bíráló csoport által bíráltatott meg; ennek tagjai voltak: komlókereskedő Barth (nürnbergi) sörfőzőmester, Kaden (berlini) és dr. Schönfeld tanár (berlini). A nagy-küküllői termelési területen az I-ső díjat itten is Ábrahám Lajos segesvári komlótermelő komlója nyerte, a II-ik díjat czintosi báró Kemény Pál és a kolozsvári mezőgazdasági akadémia, III-ik díjat Ábrahám Lajos, dr. Béli László, Fried Lipót, báró Kemény Pál és Waedt Rezső nyertek. A második erdélyi területről az I-ső díjat Imreh Lajos nyerte, II-ik díjat Bálint Dániel, Bürger Albert, Imreh Lajos, III-ik díjat Béli Tivadar, Betegh Sándor, Lázár Mihályné és Nagy György nyerték.

Magyarországra nézve e két területen kívül még két vidék volt kijelölve és pedig: egyik Délmagyarország és Bácska, a másik Észak- és Nyugatmagyarország.

Itten is örömmel láttam volna, ha Erdélyből, a napoldalos Küküllő oldalvölgyek jó komlótermelő vidékeiből több komló állítottatott volna ki, mint a hogy az tényleg történt. Nem szárnyalhattak volna tul minket oly könnyen a magyarországi nagytermelők, melyek Berlinben majd mind képviselve voltak komlókival, azaz a hazai komlótermelés tényleges jóságának élethü képe lett volna teremthető.

Erdélyi komlónk a sörfőzők és komlókereskedők érdeklődését nemcsak a budapesti, hanem fokozottabb mértékben a berlini nemzetközi komlókiállításra is magára vonta. Magyarország 77 különálló, a segesvári komlótermelő szövetkezet 35 drb és a fehéregyházi telepések 14 drb komlómintával volt képviselve.

Magyarország 6 árpatermelési vidékre felosztva, 195 mintával volt képviselve.

Berlinben mindössze 24 komlótermelési vidékre felosztott 8 komlótermeléssel foglalkozó állam volt képviselve 534 komlómintával. Minden egyes komlótermelési vidék külön-külön bíráltatott. A komló bírálatja a berlini komlóbírálati rendszer alapján, lupulin, illat, toboz, növény, szedés, szárítás, válogatás stb. szempontjából történt, tehát alapos bírálatnak vetetett alá. Nagyon tanulságos volt ezen nemzetközi kiállítás, úgy a szakember, sörfőző és kereskedőre, de nem kevésbé a termelőre nézve is, mivel áttekinthető hü képet nyújtott arról, hogy milyenek

az egyes államok, illetve a komlótermelési vidékek, hogy terem az egyik meg a másik országban a komló, hol kapható finom és legfinomabb, durva és durvább komló. Az egyes komlókat jóság tekintetében párhuzamba helyezve most már bátran és egész nyíltan kimondhatjuk, hogy hazai, különösen pedig erdélyi jó komlónkkal közvetlenül a saazi, spaltai és tettangi komló után következünk és Németország, valamint Anglia sok termelési vidékeivel a versenyt bátran felvehetjük, sőt azok közül többet háttérbe is helyezünk.

A többi komlótermelő államokról, ugymint Belgium, Franciaország, Oroszország, Anglia és Amerika ne is szóljunk, ezen államok komlóját komlónk erősen háttérbe szorítja. Nem kell tehát többé csodálkoznunk, ha jó komlónk a kereskedelmi világban jó hírnévnek örvend, szívesen megvételik és kivitetik.

Az ausztriai komlótermelési szaktanár Hoffer az idei berlini nemzetközi komlókiállításról szóló jelentésében komlónkról a következőket mondja:

„Minőségre nézve a segesvári komlók minden többi magyarországi komlók fölött állottak. A komlók többnyire simazöld színűek voltak, a miből arra lehet következtetni, hogy ottan csakis színre törekszenek. Látszik, hogy Magyarországon a komlótermés nagyban elősegítették“.

Evvel a bizonyítvánnyal eléggé meg lehetünk elégedve. De nem csak Hoffer, hanem dr. Wagner, a német komlótermelési szaktanár, továbbá a német komlótermelési egyesület elnöke, gazdasági tanácsos Faist és még sok németországi és ausztriai sörfőző és komlókereskedő is dicsőregeleg nyilatkozott a magyarországi komló- és a segesvári komlótermelő szövetkezet komlójáról. Ezenkívül elkéretett tőlem, mint szövetkezet képviselőjétől, néhány segesvári csoportos kiállítási minta — a kiállítás zárta után — a német komlótermelési egyesület részéről a Nürnbergben 1909. évben tartandó komlóbírálati tanfolyamhoz, melyeket önként érthetőleg készségesen rendelkezésre bocsátottam, mivel szintén eszközül szolgálhatnak hazánk komlótermelésének szelesebb körben való megismertetésére. Nyugodt lélekkel mondhatom, hogy erdélyi komlónk mindenki elismerését kiérdemelte és hogy a német és ausztriai komlókiállítási csoport után, azaz

tozékaira. Nyilj meg tehát (óh! nem Helikon) nem nagyon és főleg nem egészen új, de annál agyontánczoltabb... ruhákkal tele (?) irnoki sifonér, irnoki lovász szaladj a mosónőért, kinek nagy neve volt, a mennyiben az akkortájt egyik nagykövetünk Deym nevét viselte az ura, (sőt be-rugott állapotában) még a rokonságot is tartotta vele...), de tudása annál kevesebb a nadrágvasalásban. De hát elég akkurátosan kivasalta azért a nadrágot Deymné a nevezetes József nap előestélyén és úgy az én, mint a Karsci barátom ágya vetekedett a Brachfeld Váczi-utczai kiraká-tával, mert volt ott: lakkal bekent vixos czipő. csak belső (és így nem látszó) oldalán elperzselt hófehér manzetta, megnyírt szélű, de fehér viasszal lesimitott magas krágli, élesre görbén kivasalts csikos nadrág, habos selyem nyakkendő (becsületünkre legyen mondva, ez aufschreibenre hozzattuk Szentesről, tehát egészen új). Mein Liebchen was willst Du noch mehr egy uradalmi irnoktól, ki a januári angáriáját már a mult májusban elfegyvergyakorlatozta:.....

Isteni delicia volt ezen a felszerelésen végig jártatni tekintetünket, mikor este 7 órakor, az etetéséktől nagy kegyesen felmentetve, öltözni kezdtünk. Egyikünk dalolt, a másikunk füttyölt (Karsci barátommal ugyanis közös szobánk volt!) és mindkettőnk szeme ragyogott már előre, hogy

mennyit és mily jól fogunk mi tánczolni: a jég-zőnével, a ki kitűnő csárdástánczosnő volt; a házi-asszonygyal: a ki nagyon szerette a sexschrittet hosszúlépéssel tánczolni; a Terpsichore által láb-bon csókolt F... k Bertával, kihez hasonló jó tánczosnőt alig láttam, a ki úgy tudott alkalmazkodni rosz tánczosához, hogy annak sem rosz hallása, sem taktusérzékeltensége, sem tyuk-szemtiprása... észre nem volt vehető... Szó-val táncz... táncz... ez foglalta el agyunkat, szivünket, midőn egy recsenés... tönkretette összes reményünket, elhervasztotta ábrándjaink bimbózó virágát, keresztet huzott József napi vig mulatozásunkra. Komikus volt a helyzet kétségtelen, de mint igazi, jó czimborák egymás nyakába borulva zokogtunk, mint Marius Carthago romja felett... Képzeld! kedves olvasóm, a Karsci barátom egyetlen, Isten bizony egyetlen társaságban felvehető nadrágja nem szétfeslett, de szétszakadt a nagy sietség közbeni rángatás-ban egy nagyon kényes helyen...

Fuccs!... Vége mindennek!... Vége a felséges József napi vacsorának, vége az isteni táncznak. „Ha te nem mehatsz pajtás! én sem megyek“ mondám könnyes szemekkel... és... kezdtünk levetkőzni. És minden levett ruhá-darabbal egy-egy könnyesepp perdült ki szem-münkől. Hogyne! hogyne... mikor mi úgy

szerettünk volna tánczolni... Már a czipő lehu-zásnál tartottunk, mikor az én Karsci barátom szeme egyszerre csak megvillan és homlokára ütve, olyat ordít a forczimerben velünk együtt kesergő Miska lovászra, hogy az hanyathomlok rohan be... Add ide! a B... ifjuur katonaru-háját.

Pár pillanat mulva kék tisztí nadrágom löty-gött az én Karsci barátomon, de a zubbony, az jól feszült örvezetői kebelén és mivel hosszú volt, Deymné felvarrt belőle pár ujjnyit és iziben le-vasalta. Ily gyors avanszmánt és transzferállást kevés ember ért el, mert a még egy perczezel előbb debreczeni örvezető pár pillanat mulva kolozsvári hadnagy lett és a *kényszer-zub-bonyban* mulatott az én Karsci barátom kivilá-gos-kivirradtig. Mulatott ő is, mulattunk mi is, mert az ő szóvirágos nyelve tószt alakjában el-mondta a társaságnak az ő balesetét, és várat-lan... tisztí kinevezését (recte: kiruházását).

Régen volt, de igaz volt! Mulattunk rajta és benne akkor is, mulattunk a minapában is, mi-kor a mult deczemberi köztelki előadások egyik pauszán ezt felemlítette emlékünkből az én Karsci barátom, kinek irnoki életem keservei kö-zött kifogyhatatlan humorával szerzett sok derüs pillanatért ma is hálás vagyok.

.....y.....s.

BENZINMOTOROK, GŐZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONNYOK, GŐZ- CSÉPLŐGÉPEK, ARATÓGÉPEK, LOSONCI VETŐGÉPEK, RESICAI ACÉLEKÉK, KALMÁR-FÉLE ROSTÁK, TELJES MALOMBEREN- DEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST
V. VÁCZI-KÖRUT 32.

3-ik helyen soroztatunk, valamennyi többi országot, sőt Németország és Ausztria több komlótermelő vidékét árnyékba helyezve. A berlini nemzetközi komlókiállítás erkölcsi sikere egész Magyarországra nézve nagy volt és mindnyájunkat kielégíthet.

Kevesebb kielégítő az egész világ valamennyi komlótermelőjére nézve a még eddig elő nem fordult nagyon rossz komló világpiacon helyzet.

Berlinből t. i. Nürnberg és Saazba utaztam, hogy ezen világpiacon az ideai komlóértékesítést tanulmányozzam, hogy hű képet szerezve az ideai komlóértékesítés tekintetében komlótermelőinknek utbaigazitásokkal szolgálhassak. Sajnos, de tagadhatatlanul igaz, hogy az ideai komlópiac rendkívül kedvezőtlen.

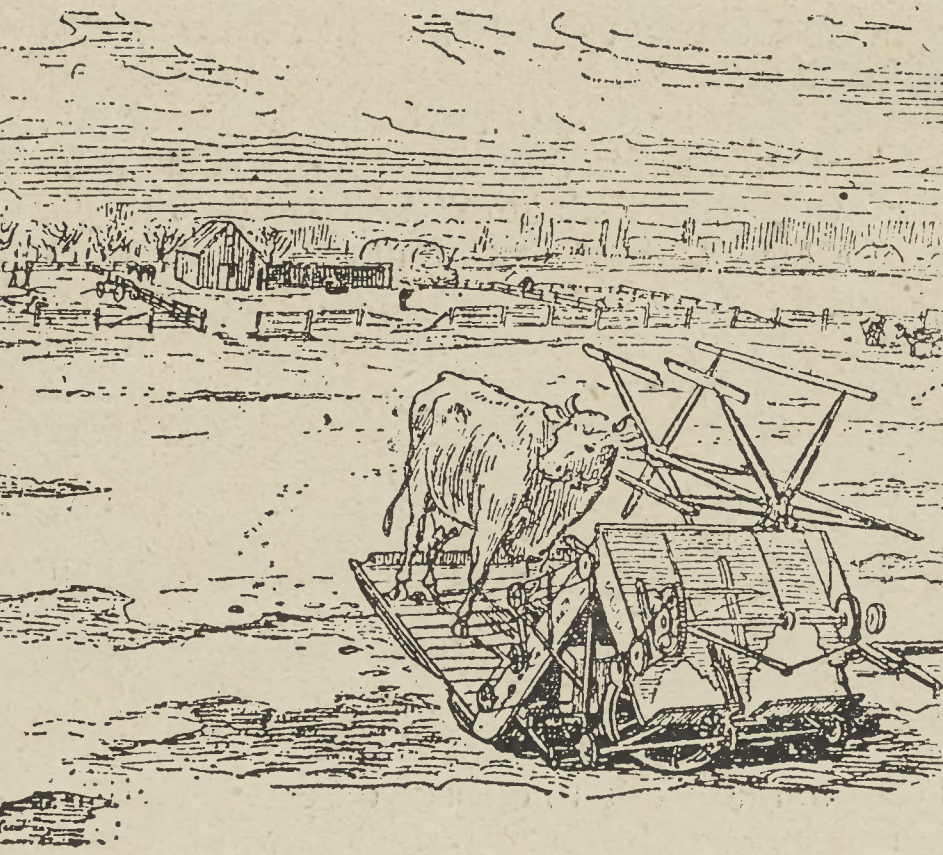
Ugy Nürnberg, mint Saazban arról lettem biztosítva, hogy még a legidősebb komlókereskedők és termelők sem emlékeznek vissza *oly rossz és szomorú évre*, és hogy egyelőre nincsen is nagy kilátás különös javulásra a komlóáralakulásnál.

Arról a tömérdék komló mennyiségről, amely úgy a Nürnbergben, mint Saazban a komlócsarnokokban, minden vevőnél és eladónál fel van halmozva, fogalmunk sem lehet, azt látni kell. A szabad ég alatt Nürnbergben nyílt utcán a komlóvásáron ezer meg ezer komlóbál hever az idő viszontagságainak kitéve, mivel már minden raktár telve van. Hogy mily tömérdék mennyiségű, legrosszabb minőségű komlót ajánlanak eladásra úgy Nürnbergben, mint Saazban bármely árért és hogy a komlóraktárak mennyire megtömve vannak, világosan abból is látható, hogy majdnem valamennyi tisztességes kereskedő és komlőügynök, sőt a nagyon tisztességes komlőügynök Saba-hil, Schwarzkopf, Meltzer stb. Saazban csak arra kért, csak arra törekedjem, hogy most azonnal csak ne küldessék több magyarországi komló eladásra fel, míg a raktárakban helyet kapnak. Előzetes bejelentés nélkül az idén egyáltalán ne küldessék fel komlót,

Hogy ez majd be fog következni, a kereskedelmi világ reméli. Nemkülönben befolyással van a komló keresleti viszonyainak kedvezőtlenebbé tételére az egész világon mindinkább terjedő és tértfoglaló alkoholelles mozgalom, valamint ennek kapcsán az évről-évre apadó sörfogyasztás és a komlószükséglet ezzel járó csökkenése. A sörfogyasztás az egész világon csökkent, kivéve Magyarországot.

A folyó évi csekély komlószükséglet és alacsony komlóár főoka azonban még a következő:

Az 1907. évben dús gazdag komlótermés volt, a komló jó minősége dacára olcsó maradt, miért is a sörfőzdék az 1907. évben a szükségleten felül szereztek be komlót. Az 1907. évi

20-ik ábra. Kéveköti aratógép kitéve a rongálásoknak.

komló még nagy részben a sörfőzdékben hever, mivel kevesebb volt a szükséglet. Most következett az 1908. évi nem kevésbé gazdag (kivéve Magyarországot, hol a termés csekélyebb az előző évinél) a világ szükségletet sokkal felülmúló komlótermés kevésbé jó és sok rosszminőségű komlóval. Így következett, hogy inkább a kistermelők kínálgatták termésüket bármely árért. Ez okokból kifolyólag a fogyasztók, azaz a sörfőzők, nagyon válogatósak és körültekintők lettek az évi bevásárlásnál. A kereskedők egymás között a sörfőzőknél is alacsonyabb árakkal versenyeztek; a kistermelők ellenben napról-napra kénytelenek voltak árigenyeiket leszállítani, felve, hogy termésük a nyakukon marad. Pénzre minden termelőnek szüksége van, és rossz évben arra még inkább rá van szorulva. Valóságos pánik következett be a világ komlópiacán, mivel a termés után mégis csak bebizonyult, hogy újból gazdag komlótermelő év volt és a termelt komló mennyisége a szükségletet felülmúlja. A sörfőzdék a folytonos áresés következtében várakozó állásba helyezkedtek és az új komlóból csak csekély mennyiségben, ugyiszlóván csak napi szükségletüket fedezik és még olcsóbb árakra várnak. A kereskedők is folytonosan olcsóbb ajánlatokat tehetnek, mert a termelőnél az idén nem is találnak kemény ellentállásra.

Csak ha egyszer a kereskedelem jó áruval bőven el lesz látva és abból a termelőnél már nem sok marad, mikor a kivitel fellendül és a későbbi szállítási határidők bekövetkeznek és nem lesz többé elég jó komló, akkor esetleg új életre kel a most oly szomorú komlőüzlet és az árak valamivel javulhatnak. Jó, magas árakra az idén egyáltalán nem számíthatunk, közepes árakkal is meg leszünk elégedve és most is megelégednénk.

Ugy saazi, mint nürnbergi komlókereskedők biztosítottak, hogy képviselőiket jó ideai komlóbevásárlására, mint máskor, az idén is le fogják

küldeni, mihielyt a viszonyok javulnak és a kivitel élénkebb lesz. Simazöld áruból azonban a legtöbb minták beküldését kérte. Mintákra ajánlatokat tenni azonban nem tartották czélszerűnek, mivel a helyzet nagyon lanyha és az árak javulására várni kell. Mihielyt az bekövetkezik, a komló bevásárlása és eladása könnyebben lesz lebonyolítható. „Türelemmel be kell tehát várni, míg a helyzet javul, akkor azonban tudadni”, ez lenne az 1908. évi termés értékesítésénél a jelszó.

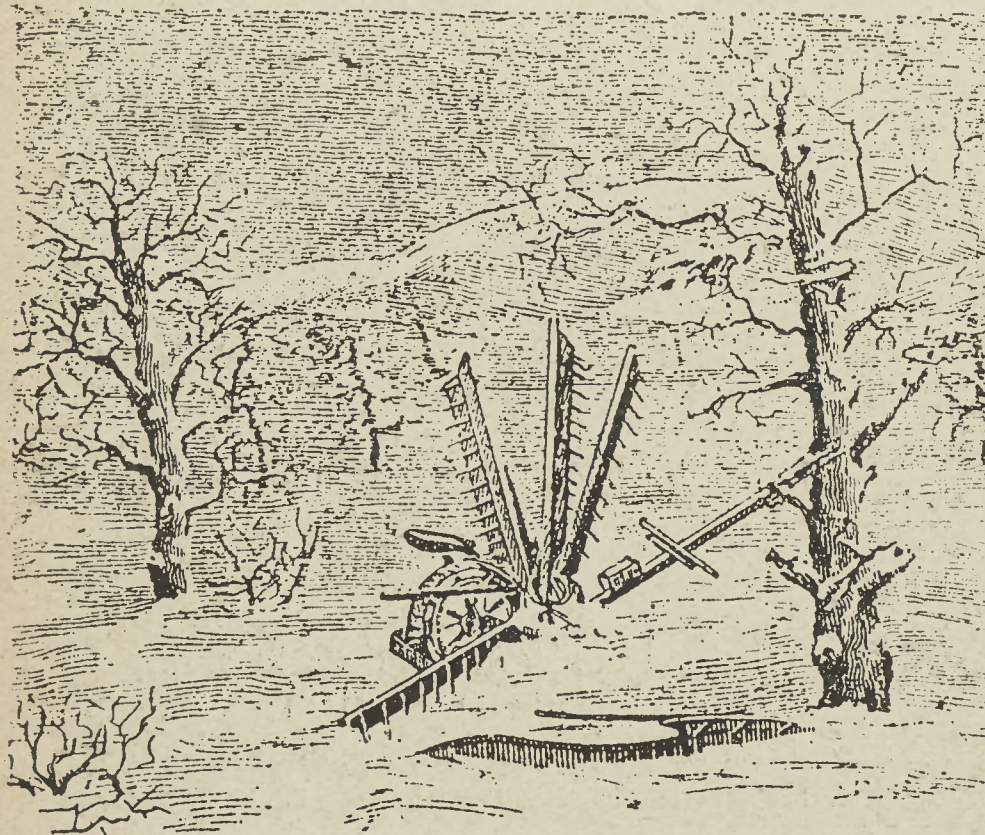
Ismételve is hangsúlyozni akarom, hogy ahhoz, miszerint a komlóárak újból javuljanak és a termelés jövedelmezővé alakulhasson, komolyan az egész világon a komlótermelés csökkentésére kell törekedni! Minden durva és a komló központoktól távolfekvő komlót ki kell vágni. Az olyan termelők, kiknek nincsenek meg a kellő szárító-készülékei és nem ért a komló kellő kezeléséhez, vagy azt nem akarja elsajátítani, hagyjon fel a komlótermeléssel és ültessen más terményeket, melyekből inkább huz jövedelmet. Ha így majd minden csekély értékű komló eltűnik és durva komló nem természetik többé, és a sok régi komlőkészlet elfogyott, akkor talán újból szebb jövőre tekinthet a komlótermelés.

Abrahám Lajos,
földbirtokos.

A gazdasági gépek gondatlan kezelése.

Nem ritka látvány széles Magyarországon, hogy a gazdasági gépek a legnagyobb gondatlansággal vannak átadva sorsuknak. Cséplő szekrényt, lokomobilt látni künn az udvaron, fedetlen helyen kitéve esőnek, hónak, — az nagyon is gyakori dolog. Ekéket befagyva a földbe és hóval takarva — vetőgépeket, boronákat, hengereket szanaszét a mezőn látni éppen nem ritkaság. Aztán aratógépeket, kaszálógépeket künn rozsdásodni esőben, hóban ázva látni szinte megszokott dolog.

Jóakarattal kritizálva ezt az állapotot, nem

19-ik ábra. Aratógép a hóban.

hanem csakis előzetesen bejelentett jó zöld és finom áru, mert durva sárga komló most el sem adható. Inkább adják el a termelők maguk ez évben a komlót bármely árért a termelés helyén, mintsem arra gondoljanak, hogy a komlót az idén Nürnbergbe vagy Saazba küldjék. Lesz ugyan olyan kereskedő és ügynök is, ki csalfasággal a távolabbi fekvő helyekről a komlót bizományba elvállalja, olyanoktól azonban óvakodni kell, kivált gyengébb árunál. Jó, szép és zöld komló elfogadható árban itten is eladható és vevőre akad, közepes áru megfelelően olcsóbb árban szintén kerestetni fog és el lesz adható, ha a kiviteli esélyek Angliában és Amerikában újból javulni fognak.

21-ik ábra. Künn felejtett befagyott kettős ekék a hóban.

lehet egyébrek nevezni, mint a gazdasági gépipar leghatalmasabb pártolásának. Mert az efféle látvány valódi gyönyörűsége a gépgyárosnak, u. m. a rongyos csizma a csizmadiának, a rongyos nadrág a szabónak.

A gazda zsebén azonban kegyetlen érvágás, midőn néhány évi használat után oly gépet, a melynek 30—40 évig kell tartani, a lomtárba kell dobnia s mint öreg vasat árulni.

A rendes gazda, a ki nem akar készakarva tönkre menni, ha gépei kijönnek a seasonszerű használatból, először is letisztítja róla a rátapadt sarat, földet, — a még rá nem száradt kerékenőcsőt letisztítja, az olajjal bepiszkolt részeket, míg az olaj reá nem száradt, ledör-

Arankamentes
vagy legalább
arankamentesíthető
Kisarankás

Lőheré

és

Ljocerna

magot

vásárol

a legmagasabb árakon

HALDEK

magnagykereskedése, József főherczog ő cs. és kir. fensége udvari szállítója

Budapest, V., Bálvány-utcza 6. szám.

göli. Ezt egy marok fűrészporral, kőz vagy ronggyal, akkor még könnyen teheti. Egy bádóg petróleumot sem sajnál attól, hogy a megkeményedett zsiradékokat szépen eltávolítsa. Ezután szétszedi a gépet, megvizsgálja, nem kopott-e el valamely lényeges része, hogy azt kijavítsák vagy pótolva legyen, mely után megint szépen összerakva, elhelyezi a gép-szinbe vagy pajtába, zárt helyre, hogy a tyukok rajtok ne ganajoljanak, gyerekek egyes részeit szét ne hordhassák és tolvajok értékes alkatrészeitől meg ne fosszák. És ha aztán kell, akkor teljes jókarban használatba veszi, időt nem vesztegetve, akkor, midőn a gép legszorgosabb használatán van a sor. A vetőgép, az arató- és cséplőgépek, a műtrágyaszórók különös jó kezelést igényelnek, mielőtt időleges nyugalomba tételnek.

Legnagyobb gondot kell fordítani arra, hogy a vas alkatrészek meg ne rozsdásodjanak. Ezt csak befagyuzással lehet jól végezni.

Az eke kormánylemezeit, vasait, csoroszlait, tétre vastag mésztejjel bekenve, jól lehet a rozsdá ellen megvédelmezni. Használat előtt a meszet le lehet róla kopogtatni. A lenolaj is megvédi a vasat a rozsdásodástól.

Az aratógépek kaszáit és finom vasrészeit be kell fagyuzni, sőt öreg zsákrongyokkal még be is kell göngyölni. A lokomobil és gőzeke vasrészeit zsirfestékkel kell bemázolni. Ez áll 3 rész fagyú, 4 rész zsír, 2 rész ólomfehér és 1 rész iszapolt krétából.

Ilyen gondosság elmulasztása nagyot ront a gazdaság jövedelmén, mert a leltár fenntartása ép állapotban minden gazdának önmaga iránti nagy kötelessége.

Egy néhány képet közlünk, a melyek nem lesznek ismeretlenek az életről gazdatársaink előtt. Nem szép képek.

P.

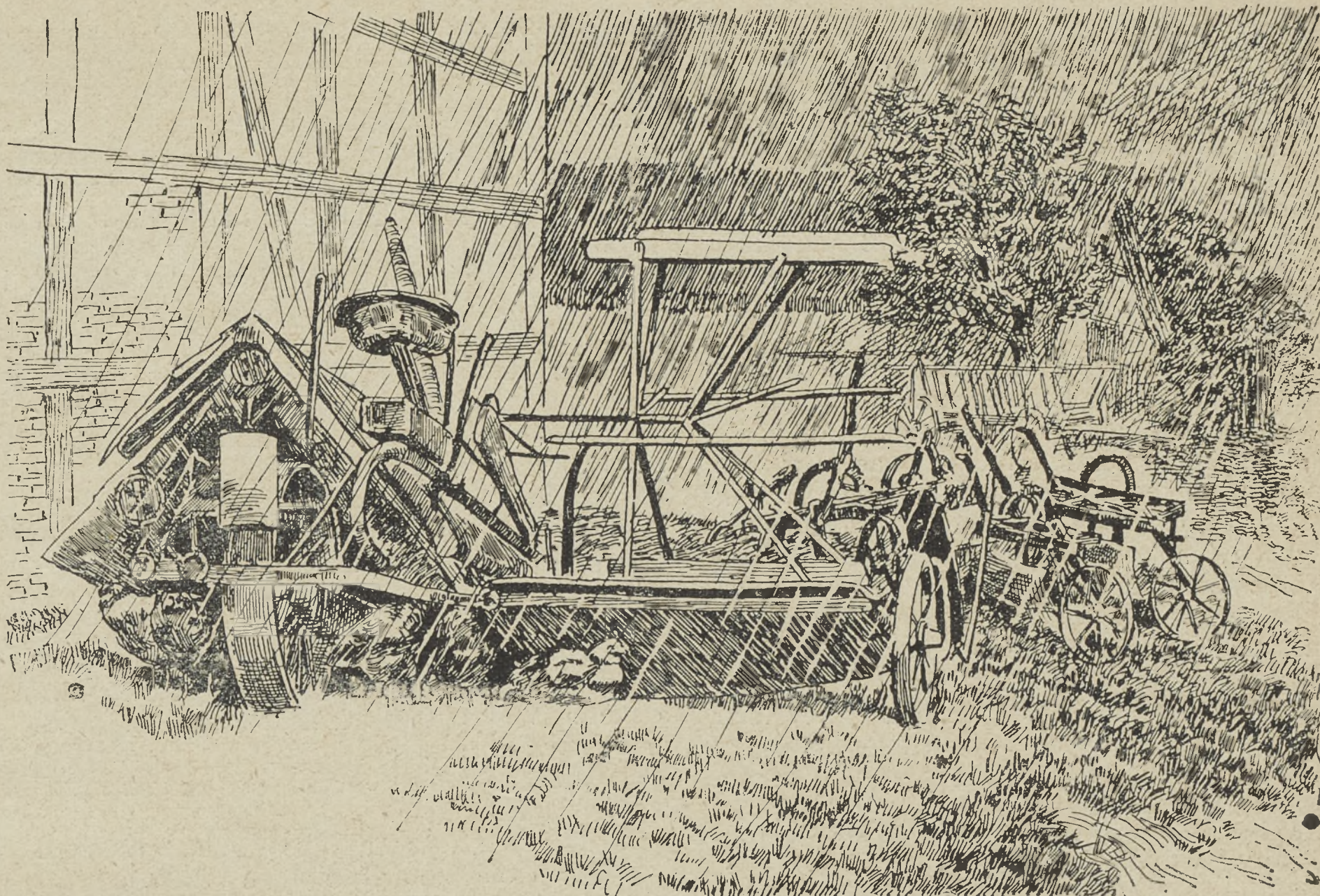
KÖNYVISMERTETÉS.

Finom hentesárúk könyve. A czíme az inycsiklandozó ennek a könyvnek. Most jelent meg a könyvpiacra ugyanis az első magyar hentesipari szakmunka Bittner Jánosnak, a budapesti hentesipartársulat elnökének tollából, 216 oldalon.

Receptek vannak benne. Nem ám holmi — tartsd uram isten távol! — patikakotyvasztékok receptjei, hanem finom, zamatos és izletes hentesárúk készítésének a titka van ezekben a receptekben lerakva.

A gazdaközönséget ez a könyv kiválóan kell, hogy érdekelje. A dolog ugyanis úgy áll, hogy minden gazda többé-kevésbé hentes, a maga jószágának a hentesé. Erről azonban e soroknál többet tudnának beszélni a disznótorok művészei: a gazdasszonyok, meg azután — ha nem volnának olyan hallgatagok, a finoman megfűstölt sonkák és egyéb „disznóságok“.

Nemesak szalámi, kolbász, hurka, disznósajt receptek vannak azonban ebben a könyvben, hanem hasznos tudnivalók a hus és sonkapáczolásról, a szalonna eltartásáról; a kolozsvári, debreczeni paprikás és abált szalonna készítéséről, a zsírolvasztásról, a disznózsír tisztításáról, színének és ízének javításáról; a husminőség megállapításáról élő hussertésnél, szerről a rothadás ellen, a huféléknek legyektolli megvédéséről, szappan házi előállításáról, hus és fűstölt árúk

22-ik ábra. Kéveköttógép a gazdasági udvaron védelem nélkül hagyva

eltartásáról nyáron — egy szónak is száz a vége — csupa olyan dolgról, a mit bizony a gazdának is hasznos tudni.

Egyet nagyon fájjalunk. Azt, hogy mindez csak *papiron* van. Ha az a sok-sok finom dolog mind megelevenednék és a mű szerzője a tiszteletpéldányt in natura küldte volna be, sokkal, de sokkal többet irtunk volna — ha ugyan az élvezet meg nem akadályozna — a mű előnyös oldalairól. Így itt a disznótor nem látta Pesten, az íróasztal mellől csak vágyakozva gondolunk a falura, a hol most fehér hóra hull a piros vér, szörnyű sivitások esnek és a gazdasszonyoknak kipirul az arca a dologtól.

Egyébként a művet, stilszerűen, a „Mészárosok és Hentesek Lapja“ kiadóhivatala Budapesten árusítja 10 koronáért.

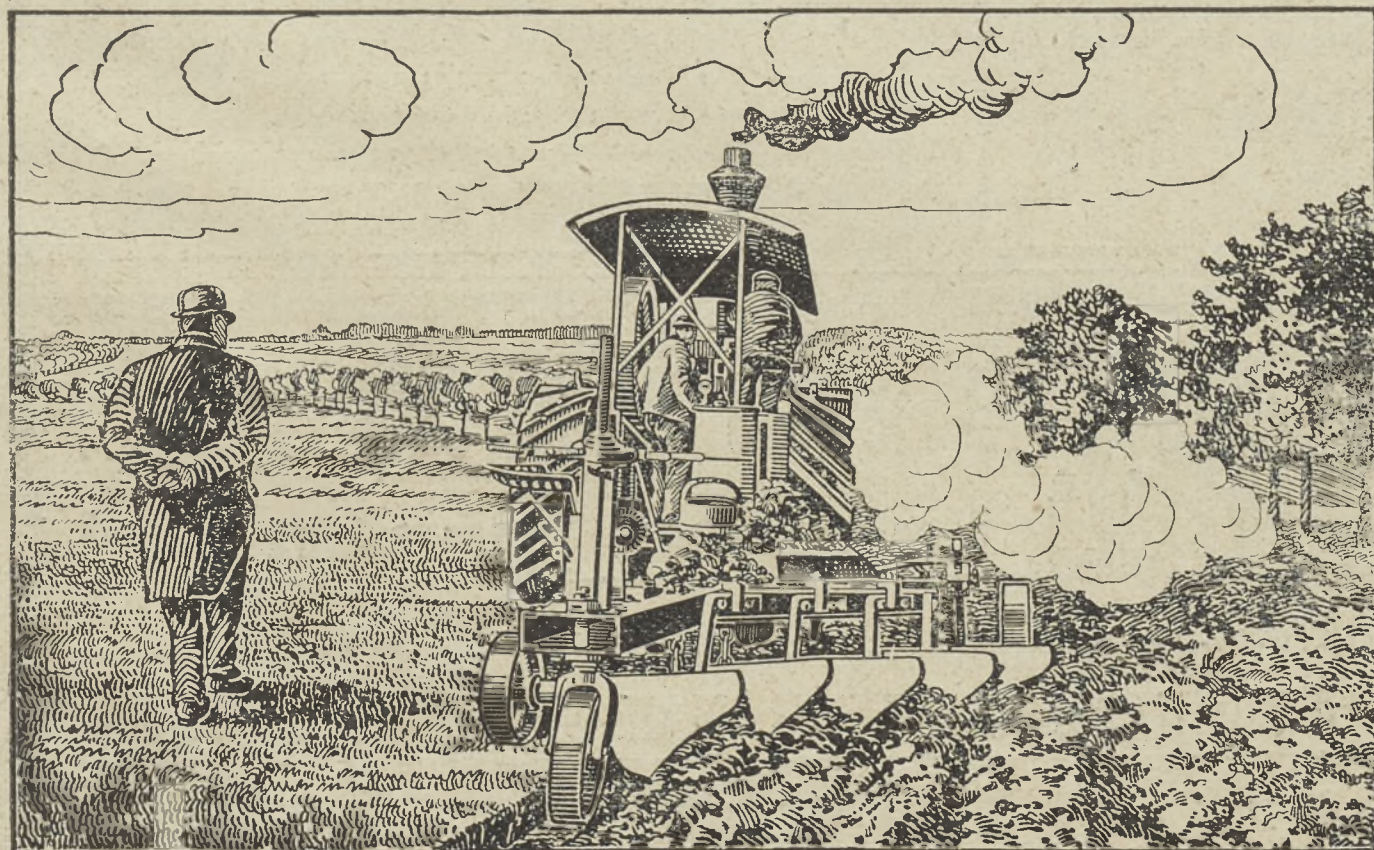
[V.]

Az új magyar bortörvény. Január elseje óta a borkezelésre és borforgalomra vonatkozó törvényes határozatokban változás állott be, mert az évek hosszú sora óta a szőlősgazdák és fogyasztók által sürgetett új bortörvény életbe lépett. Az 1908. évi XLVII. törvénycikk, mely „a borhamisításnak és a hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról“ szól, új alapokra fekteti nálunk a pinczegazdaságot és remélhetőleg a borértékesítés fellendítésének, a borkivitel emelkedésének, a hazai borfogyasztás térhódításának jó előhírnöke. *Az új törvény sokkal jobban megköti a pinczereesterek kezét, mint az eddigi.* Czukrot, szeszt, mazsolaszőlőt ezentul nem szabad a bor „javítására“ felhasználni, tilos a törkölybor készítése nagyobb gazdáknak, kereskedőknek, vendéglősöknek, tilos ilyenek forgalombahozatala mindenkinek. A Tokaj Hegyalja zárt területté lett, a hová idegen bornak bevitelle szigorú feltételekhez van kötve és ilyenek kivitele egyáltalában tilos. Mindenki köteles borkészletéről és borforgalmáról előírt forma szerint jegyzéket vezetni, mindenki köteles a bortörvény főbb pontjait a pinczejében, kimérő

helyiségében stb. kifüggeszteni. De nem csak a kezelés és a forgalom tekintetében állott be változás, de a törvény végrehajtása és a büntetések kiszabása terén is. Az új bortörvény jóval szigorubb és a borpancsolás leleplezése külön e célra kinevezett pinczefelügyelők feladata lesz. Mig eddig fogságbüntetés csak azt tenyegette, a ki hamisított bort készített, most az is játszik a szabadságával, *a ki ilyent tudva forgalomba hoz.* Így mindenki, a ki pinczejében eladás céljából bort raktároz, legyen az termelő, kereskedő vagy vendéglős, *saját érdekében cselekszik, ha az új bortörvénynyel mielőbb és minél behatóbban megismerkedik.* Erre legalkalmasabb az a könyv, mely e napokban „Az új magyar bortörvény“ czímen megjelent és melynek dr. *Drucker Jenő* a Borászati Lapok szerkesztője és a magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatója a szerzője.

Ebben a könyvben nemcsak a *törvény* van meg szó szerinti szövegben, de a *végrehajtási rendelet* is és ennek érthetőbbé tételére *számos jegyzet és magyarázat* szolgál. Ugyisint meg vannak a különféle bejelentésekre, bornyilvántartásra stb. szolgáló *formulárok* is. Ez a minden pinczetulajdonosnak nélkülözhetlen könyv megjelent a *Pátria* nyomda részvénytársaság kiadóhivatalában. (Budapest, IX., Üllői út 25.) *Ara 1 korona.*

Mezőgazdasági Bakteriorologia, gazdasági akadémiai hallgatók számára. *Irta Beke László.* Második, lényegesen bővített kiadás. Az apró szervezetek életének ismerete ma már a gazdára nézve épp oly szükségessé vált, mint a kémia. Ezen apró világ ismeretébe vezet be e könyv, mely az általános részen kívül 3 főcsoportban tárgyalja a bakteriumokat. A pathogén vagy kórnemző bakteriumok. A növénybetegségek bakteriumai és az erjedési mikroorganizmusok. Különös rész a nitrogén gyűjtő és bontó, és a tejgazdasági bakteriumok. Ajánlatra nem szorul. *Ara* könyvkereskedői uton 7 K.

Szántógépünk a jedlinai (Csehország) uradalomban.

Hazánkban és Ausztriában mindenféle talaj- és terepviszonyok között sokszorosan kipróbált

MAGÁNJÁRÓ GŐZEKE

(Egy ölet fogó 7 vasu ekével.)

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T.

Budapest, VI., Váci-ut 19. szám.

☛ Csekély befektetés. ☛ Olcsó üzem. ☛

☛ Tökéletes munka. ☛

Referenciákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Hogy rendezzük be gazdaságunkat. A kisgazdák igényeire szánt üzlettan, mely Hensch Árpád „Jószágberendezés és kezeléstan“-ának nyomán íratott, szerzője Berger Károly Lajos m. kir. akadémiai rk. tanár. Immár 3-ik bővített kiadást ért e munka, a mi azt tanúsítja, hogy a földmivessziskolák növendékei körében erős fogyasztásnak örvend e könyv. Ára 2 K 40 fillér, kiadja a Patria irod. vállalat Budapest, Üllői-ut 25.

Termeljünk gyümölcsöt! Ezzel a czim-mel egy lelkes hangon megirt, tanulságos füzet-két íratott Darányi földmivelésügyi miniszter. Ne hiányozzék a gyümölcsfa egy gazdaember telké-ről se, mondja előljárójában a szerző, ott pedig, ahol a gyümölcsstermelésre alkalmas talaj van, ott nagyban kell azt termelni, mert Kecskemét, Nagykőrös, Göncz, Kiszzeben élénken mutatják, hogy a gyümölcsstermelés mily jövedelmező. A füzetke aztán tanító irányban halad és sok sze-rencsével sommázott ismeretét nyújtja midannak, amit minden gyümölcsstermelőnek tudnia kell. Az ügyes és nélkülözhetetlen füzetkét lelkészek-nek, tanítóknak, földmivészeknek, akik levélben, vagy akár levelezőlapon kéri, a földmivelésügyi minisztérium könyvtára (Budapest, V., Ország-ház-tér 11. szám) megküldi.

Egészségi tanácsok a földmivélőknek. Osváth Albert dr.-t megbizta a földmivelés-ügyi magy. kir. miniszter, hogy írjon a magyar nép számára olyan kis könyvet, mely a népnek beteges állapotában tanácsadója legyen s mely-ből az olvasó megtanulja, hogy mikor egészsége, épsége veszedelemben forog, mit kell tennie addig is, míg orvost kap, a ki azután betegségé-ben megsegíti. E megbizás eredményeképpen a földmivelésügyi miniszter kiadványai között egy igazán értékes munka jelent meg „Egészségi Tanácsadó olvasókönyv a magyar földmivelő nép számára“. Ez a könyv egyszerűen, de elevenen és érdekesen ismertet meg bennünket a hazánk-ban föllépő összes betegségekkel és azokkal a tennivalókkal, a miket e betegségek megelőzése iránt tennünk kell, vagy a miket az orvos eljöv-teléig magunk is megtehetünk. A száznegyven-nyolcz lapra terjedő könyvecske árát a föld-mivelésügyi miniszter hatvan fillérben szabta meg. Lelkészek, tanítók, községi jegyzők egy-szerű levélbeli megkeresésére a földmivelésügyi minisztériumtól ingyen kapják.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. *Lehet-e kisebb területen baromfit nagyban tartani?*

Bármilyen szaklapot is forgatok, valamennyi-ben azt olvasom, hogy baromfitenyésztéshez nagy hely szükségeltetik. Nyaralóm mellett, mely-ben állandóan télen-nyáron tartózkodom, egy 1000 négyszögölnyi homokos bekerített gyümöl-csösöm van, melyet baromfi-udvarnak szántam. Nagy az érdeklődés a fürdőző közönség részéről az ilyen telep iránt, mely állandóan vevőmül szerződne. A tüdő ellátása baromfiiban és tojás-sokban oly szegény, hogy a közönség teljesen ki van szolgáltatva, különösen aratás után a pór-nép ársrófjának. Fürdőszaisonunk juniustól szept-ember végeig tart, de ezenkívül három elég jó fogyasztó piacunk van a közelben, melyeken már szeptember hóban 20 fillérért sem kapható egy-egy tojás és nagy árért sem csirke. Kérdem, lehet-e a fentemlített területen eredményesen baromfitenyésztést üzni. A tenyésztést öszszel kezdeném meg, a berendezkedési előmunkákat befejeztével.

L. D.-né.

Kérdés. *A gazdasági cseléd lakása.*

A gazdasági cseléd törvény kiterjeszkedik-e arra, vajjon a szoba, kamra hány négyzetöl legyen? Lehet-e a cseléd szobájának egyharmada 13'5 négyszögöl, kamra 8 négyszögöl akkor, mi-

dőn kétharmada a nagyobb családok részére a fenntartott cselédszobák kétszer oly nagyok? Az ujonnan építendő cselédlak lehet-e nyitott tűzhelyű és megengedi-e a törvény, hogy két egymás mellett fekvő külön szoba vékony válaszfala végébe állított egy kályha által fűtessék. Végül egyik cseléd járhat-e a másik szobáján, kamráján át?

R. A.

Kérdés. *Trágyakezelés dombos mezőkön.*

Mi czélszerűbb dombos földeken a hóra, a trágyát kupacokban hagyni, vagy hordáskor mindjárt szétteríteni. Környékemen levő gazda-társaim a kupacban hagyást tartják előnyösebb-nek? Némelyek a szétterítést azonnal helyesebb-nek ítélik. Melyik álláspont a helyesebb?

H. V.

Kérdés. *Zabtermelés fokozása.*

Nagyobb terjedelemmel lótenyésztést üzök, — sok zabra van szükségem, — de termésem ki nem elégített, 4—5 mm. közt mozog magyarholdankint. Mit tegyek a végből, hogy a zabtermésemet fokozzam, mert nagyobb területet, mint a mennyit most fordítok zabtermelésre, nincs módomban erre szánni.

B. M.

Felelet. *Gyenge bárányok takarmányo-zása czimű kérdésre.*

A kérdés az, hogy gyenge és háromnegyed éves bárányoknak megfelelőbb-e a zab, mint a tengeri, egyenlő mértékben adagolva. A tapasztalás arra tanít, hogy a tengeri kitünő takar-mány minden felnőtt állatra, de viszont, hogy a zab kitünő takarmánya minden növő állatnak. Akár csikónak, akár a borjunak, akár fiatal mal-laczkoknak vagy bárányoknak, — de még a csir-kéknek is a kukoricza-abrak nagy általmára is lehet. Ellenben a zab pompás nevelő takarmá-nya a fiatal jószágnak. Ez annyira kézenfekvő, hogy még gondolkozni sem kell a fölött, hogy melyiket válasszuk.

P.

Felelet. *Rét létesítése homokos vagy kavicsos ártéren czimű kérdésre*

Kérdéstevő a Maros árterében levő száraz, homokos és néhol kavicsos földjén kaszálórétet óhajtana alakítani. Ezt úgy gondolja tenni, hogy a most buzával bevetett területre fűmagvakat vetne olyanokkal, a melyek még az idén adjanak kaszálást. Azt kérdezi, hogy milyen fűmagvakat vessen el a buzára. Mi jó lelkiismerettel nem ajánlhatjuk, hogy a buzavetésre fűmagot vessen. A fűmagok drágák és találjon a buza kissé

bujább lenni, hát akkor megérheti, hogy hiába vetette el a fűmagvakat, mert elfulladnak. Az igenis czélszerű, hogy védőnövényvel vessük el a fűmagvakat, de a védőnövényt, ha azt akar-juk, hogy a fűmagvetés sikerüljön, ritkán kell vetni (25 %-át a rendes vetésnek) és juniusban érés előtt lekaszálni takarmánynak. Így aztán ez évben még kaszálhatja a vetett rétet, hacsak valami inkarnátus szárazság nem jön. A mit a buzával még tehet mostanság az, hogy kat. holdankint 3 kg. svédherét szór rá. Ez még kibírja a buza esetleges nagy árnyékát. De arról sem szabad megfeledkezni, hogy a jó rétalakításnak még más szükséges előzményei is vannak. Ez a földnek nagyfoku tisztasága, vagyis gyommen-tessége. A buza után nézetünk szerint valami kapásnak kell még jönni, legczélszerűbb a takarmányrépa és ezt derekasan meg kell mű-velni — és ugy kapálni, hogy még egy szál gyom se mutatkozzék rajta. Ezen kapálás után jöjjön aztán a védőnövény ritkán, a kellő fűmag-keverékkel. Hogy ez minő legyen, azt megmon-dani egyelőre időszerűtlennek tartjuk.

P.

Felelet. *Vadbükkönymag a tehenészet-ben czimű kérdésre.*

Kühn kutatásai kiderítették, hogy fejünkint egy kg. bükkönymarát minden hátrány nélkül lehet a fejős tehenekkel etetni. A tehenek tehát nem apasztanak el a bükkönymarától és a tejnek sincs rossz íze. Azonban a mának száraznak és egészségesnek kell lenni.

P.

Felelet. *Eljárás a galambtrágyával czimű kérdésre.*

Kérdezőnek rendelkezésére áll 60 mm. ga-lambtrágyája, a mit mm.-kint 8 koronával vett. Szőlő, gyümölcsfa és luczerna alá óhajta al-kalmazni és azt óhajta tudni, mennyit és mikor adjon belőle a különböző termelésekre? A ki-fogástalan galambtrágyának összetétele a kö-vetkező: Nitrogén 1'3%, kali 1%, foszforsav 1'8%. De ezek mellett van benne natron, mag-nesia és kénsav is elég figyelemreméltó meny-nyiségben. Az itt közölt adatok friss galamb-trágyára vonatkoznak, a melyben 50% a víz-tartalom. Kérdező valószínűleg nem ily friss galambtrágyát, hanem szárazat vett, a melynek víztartalma csak 10% — tehát galambguano-trágyát. Ez esetben az összetétel módosul: Le-het benne nitrogén 1'8%, kali 1'4%, foszforsav 2'50%. Bizonyosság kedvéért nem végezne kér-dező haszontalan munkát, ha megelemeztené valamelyik kísérleti állomáson foszforsav-, lé-geny- és kalitartalomra, mert föltéve, hogy galambguanót vett, akkor is úgy látszik nekünk, hogy 8 koronájával métermázsáját tulfizette. Ugyanis 1'8% nitrogén megér a 1 K 60 fillér = 2 K 88 fillért, — 1'4% kali a 50 fillér = 0'7 korona és 2'5% foszforsav a 65 fillér = 1'63 fillér, s így az összes elméleti érték csak 5 ko-rona és 21 fillér

Szőlő alá a nyitáskor a galambguanóból kell adni kat. holdankint 12 mm.-t meglehetősen hatás előidézésére. A gyümölcsfák koronaterületére négyzetölenként, a korona szélének megfelelő 60 centiméterre és ott lyukakba, vagy még he-lyesebben körárokba 1'2—1'5 kg. Luczernásra szétszórva a hó eltakarodása után nyomban kat. holdankint 10 mm. A luczernát amugy is boronálni kell, a mely a felül elszórt galamb-trágyát is némileg a földbe hozza.

C.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

*** **budapesti** ***

gyapju-aukcziókra,

melyek évente két sorozatban tartat-nak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapju-árverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank

Áruosztály — Gyapjuárverések

Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

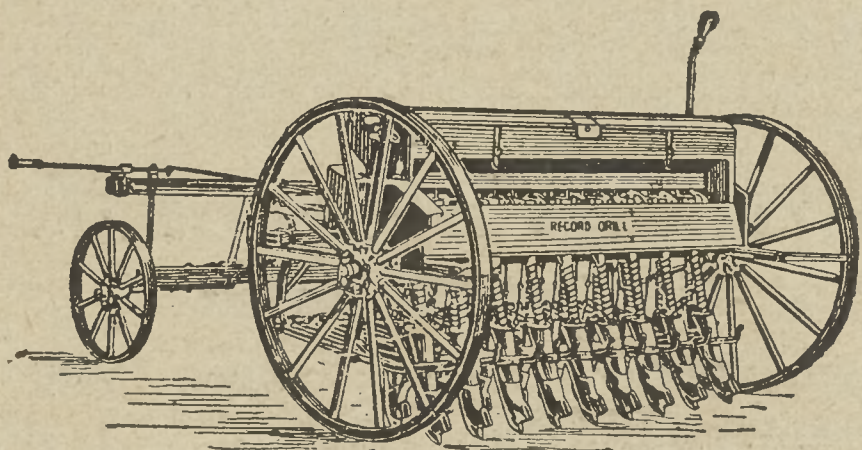
A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, közsვნénél, cukor-betegségnél és hurutos bántalmaknál kitünő hatásu.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóczy Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

REKORD DRILL a legjobb páros soru vetőgép.

Losonczy gyártmány!

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

Budapest, V., Váci-körút 32.

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolon megyében. Utóbbi értesitésem óta az időjárás a nagy Alföldön az őszi vetésekre a lehető legrosszabb. Váltakozik a hideg 5 C. egész 17 C., éjjelenként, a mi a hótakaró nélküli vetésekre rendkívül veszélyes. Szerencse még a rossz vetést pusztító idjáráshoz az, hogy a hideg nem egyszerre hirtelenül, hanem fokozatosan, lényegesebb nappali enyhülés nélkül következett be, mely még máig is tart. Hirtelen átmenet nélküli, nappali erősebb engedéssel hideg, más különben a részben csirában, részben kelőfélben lévő buza vetéseket rendkívül megrongálta volna már eddig is. Most ie mutatkozik már elég kár, a menynységet azonban csak a tél multával lehet megállapítani. A telető jószág egészségi állapota általában kielégítő, de nagy a takarmány szükséglet, alig lehet hapni, hitvány töreket és szalmát háromszoros árban. Széna nincsen. Abrak takarmány is méreg drága. Malombeli vám-árpa, kukoricza keverék dara mm. 12 korona. Buza valamilyen, a nép között 26 koronáért kél el. A helybeli malmok is buza hiányban vannak, mert buza nincsen elegendő. Az éjjel szél, vihar, kevés hóval, hófúvásokkal. Enyhe, olvadó. Jásznagykunszolon megye, II/4. 1909.

Személyi hir. Krassó-Szörényvármegye Gazdasági Egyesületének igazgató-választmánya, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság, Fialka Károly főispán elnöklésével ülést tartot Lugoson. Az egyesületben megüresedett titkári állására egyhangulag megválasztották Póka Józsefet, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület segédtitkárát. Az igazgató választmánynak Fialka Károly főispán mutatta be az ujonnan megválasztott titkárt.

A sopronmegyei gazdasági egyesület közgyűlése a mult hó utolsó napján tartatott meg a tagok élénk érdeklődése mellett, *Rupprecht* Olivér elnöklése mellett. A közgyűlés örömmel vette tudomásul az egyesület nagy fellendüléséről számotadói évi jelentést, a melyből kiemeljük a következőket: az egyesület tagjai részére magyar és német nyelvű gazdasági hetilapot ad ki, mult évben 8 új gazdakört létesített 550 taggal, 2500 kiscgazda előtt gazdasági előadásokat tartatott, 3 községben háziipari tanfolyamot, továbbá baromfikeltetőgép tanfolyamot rendezett, a közös hadsereg legénysége részére 54, a honvédelvényesség részére 10 gazdasági előadást tartat, a magyaróvári gazdasági akadémia tanárai közreműködésével Sopronban nagyobb birtokosok és gazdatisztek részére előadást rendezett, szántóföldi, szőlő- és gyümölcsstratégiai kísérletet végeztetett 30 gazdával, 6 tenyészállatdíjazást, egy terménykiállítást rendezett, a vármegyében mutatkozó takarmányhiány enyhítésére mintegy 15.000 métermázsa abraktakarmányt szerzett be és osztott ki államkedvezményvel, 13.000 métermázsa műtrágyát, 20.000 métermázsa kőszén és 450 métermázsa eredeti Hanna-árpát szerzett be és adott át tagjainak közel 200.000 korona értékben. Az egyesület szakosztályaként működő sopronmegyei tejszövetkezetek szövetsége 4 új tejszövetkezetet létesített, tejelőversenyt, 3 vajversenyt és vajvásárt rendezett és tejszorgalmi laboratóriumot állított fel. A mult évben megalakult az egyesület kebelében a hidegvérű ló tenyésztőinek szövetsége, a mely működését azzal kezdte meg, hogy 249 darab nóri—belga jellegű lovat törzskönyvezett. Az egyesületnek jelenleg 1300 tagja van, a mult évi tagszaporulat 500 volt. A közgyűlés az elnökségnek és titkárnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a mult évi eredményes működésért, a zárszámadást és vagyonmérleget elfogadta és a jövő évi költségeloirányzatot megállapította. A G. E. O. Sz. által megküldött nyugdíjszabályzat alapján elhatározta a közgyűlés, hogy állandó tisztviselői nyugdíjra való biztosításához

hozzájárul, megállapította a folyó évben tartandó állatdíjazások programját és elhatározta, hogy az orsz. állatkiállításra megyebeli kiscgazdák szarvasmarhaállományából kollekcziót küld fel. A közgyűlés ujonnan jelentkezett 110 tagot vett fel.

Mezőgazdasági kiállítás Lugoson. Lugosról jelentik, hogy Krassó-Szörény vármegye Gazdasági Egyesülete folyó év őszére mezőgazdasági kiállítás rendezését vette tervbe. Az egyesület a terv megvalósítására szükkörű bizottságot küldött ki, melynek tagjaivá Eckstein Fülöpöt, Nagy Károlyt és Rieger Fülöpöt, elnökévé pedig Issekutz Aurél alipánt, a Gazdasági Egyesület alelnökét választotta mng.

A kiküldött bizottság a kiállítás rendezésének időpontjául f. évi október hó 10—14. napjait hozta javaslatba s már a kiállítási szabályzatot is kidolgozta. E szerint a kiállítás négy főcsoportra van tervezve és pedig: a) mezőgazdasági termények, b) Krassó-Szörényvármegyében üzött iparágak, c) állatkiállítás, d) gazdasági eszközök és gépipar.

Szerbia gazdasági válsága. A szerbek politikai éretlensége máris megtermi gyümölcseit gazdasági téren. A Belgradske Novine maga is bevalja, hogy Szerbia gazdasági válsága ijesztő mértékben növekedik. A legközelebbi ultimo a csődök egész sorát fogja hozni és a bankok nemcsak a leszámítolást szüntették be, hanem kiméletlenül megkövetelik az esedékes váltók teljes kifizetését. Sok kereskedő az uzsorásoknál keres menedéket és legutóbb *Cohen* bukott cég, 40.000 frank után 80.000 frank kamatot fizetett a szerb vérszopóknak. A válságot hirdeti a kereskedelmi törvényszék munkájának megszaporodása, a hol a mult hét egyik napján 250 váltópört és 50 végrehajtási kérvényt nyújtottak be. Ugyancsak a válság jele a Stefánovits és Rankovits belgrádi nagy cég bukása. A passzívák meghaladják az egy millió dinárt és a cég bukása magával rántott egy egész sereg szerbiai céget, a melyek hiába fordulnak a belgrádi hitelintézetekhez.

Argentina új termése. Buenosz-Ayresből jön a hir, hogy az argentinai földmívelésügyi miniszter a buzatermést már csak 46.50 millió métermázsaúra becsüli. Az októberi taxaczióval szemben tehát a csökkenés 10 millió métermázsa. Tavaly a termés 52.90 millió métermázsa volt, a melyből kivittek 36.60 millió métermázst; az 1907. évi 42.45 millió métermázsa termésből kivittek 26.40 millió métermázst és így az 1909. évré nézve az export részére rendelkezésre áll mintegy 30 millió métermázsa buza. A zabtermést 8.50 millió métermázsaúra teszik a tavalyi 5.79 millió métermázsaával szemben, ebből a fölösleget 5—6 millió métermázsaúra.

Dézsánfalvai gazdakör tisztújító közgyűlése. Folyó hó 9-én délután 3 órakor tartotta nevezett gazdakör hivatalos helyiségében tisztújító közgyűlést, azon alkalomból kifolyólag, mivel a gazdakör eddigi elnöke Kovács Géza római katolikus plébános áthelyezése folytán a községből eltávozott és így az elnöki tisztségről leköszönt.

Nevezett Gazdakör ezen közgyűlésére a Temesvármegyei Gazdasági Egyesülettől Bászél Elek II. titkár lett kiküldve, a kit az egybegyűlt tagok egyhangulag az elnök távolléte folytán az elnöklésre felkértek. Elnöklő Bászél Elek II. titkár 40 tag jelenlétében a gyűlést megnyitotta és az elnökségre jelöltek neveit felolvasta, az ülésen jelenlevők egyhangu lelkesedéssel diszelnökké Gyika Elemér helybeli földbirtokost, elnöknek Benyovszky Pál nyug. tisztartót, alelnökké: Buday István és Milits Emanuel kiscgazdákat, jegyzőnek: Stefanyák Antal tanítót, pénztárosnak: id. Mészáros István kiscgazdát, az igazgató választmányba 12 és a számvizsgáló bizottságba 3 tagot választottak meg.

Népies gazdasági előadás és háziipari tanfolyam Pestmegyében. Pest-Pilis-Solt-

Kiskunvármegye Gazdasági Egyesülete januárban folytatta népies előadásait Páty, Csóvár, Sz.-Szentmiklós, Apostag, Péczel, Dunapataj községekben és a czeplédi gazdakörben. Az előadáson közreműködtek Lindtner Károly állatorvos, Winkler János, a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének titkára, Wargha Béla, Deák Imre, Grasselli Miklós földmivesiskolai igazgató, Révész István kertészeti tanintézeti tanár és Póka József egyesületi segédtitkár. Az előadásokat mintegy 650 gazda hallgatta végig. Az egyesület 12 községben vezet háziipari tanfolyamot, melyek közül a csóvári tanfolyamot már befejezték. 340 tanulót képeznek ki a kosárfonás, seprű- és kefekötés, gyékényfonás, kerti butorok készítése, diszkosár fonása és bognáripári munkában.

A kötelező bornyilvántartás. Gazdaközönségünk egyhangulag lelkesedett a bortörvény revíziójáért, tapsolt az új törvény benyújtásához, de ennek részleteit csak kevesen ismerik. Így nap-nap után fordulnak különféle kérdésekkel részletes felvilágosításért lapunk szerkesztőségéhez, főleg a *bornyilvántartást* illetőleg.

Azért szükségesnek tartjuk a következőkre felhívni olvasóink b. figyelmét:

A borkészletről és borforgalom ezental minden pinczetulajdonos tartozik nyilvántartási jegyzéket vezetni, legyen az termelő, vendéglős vagy kereskedő.

Tehát *minden szőlősgazdának*, a ki az új törvénytől összeütközésbe nem akar jönni, *kötelessége borkészletét pontosan felvenni és részletezve az erre szolgáló nyilvántartó ivre rávezetni.* A bornyilvántartás kötelezettsége alól felmentést *csak a földmívelésügyi miniszter* adhat a törvényhatósági bizottság előterjesztésére. (L. végr. rendelet 39. §. utolsó pontja.)

A törvény szelleméből folyik, hogy ily felmentésre csakis oly kisebb szőlősgazdának lehet kilátásuk, a kik borkereskedéssel, borméréssel vagy kismértékben való elárusítással nem foglalkoznak. Tehát ezek is, a mennyiben indokolt kérelmük, melyet a törvényhatóság utján a földmívelésügyi miniszterhez terjesztettek be, márczius 1-ig kedvező elintézetést nyert volna, kötelesek lesznek, úgy mint minden borpincze vagy borrhaktártulajdonos, ezental boraikból nyilvántartó ivet vezetni.

A bornyilvántartási kötelezettség márczius 1-én veszi kezdetét. A törvény ezen rendeletének *szigorú büntető szankcziója is van.* A 42. §. ugyanis világosan kimondja, hogy „kihágást követ el és 10 K.-tól 600 K.-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a ki... 3. a 14. §-ban előirt nyilvántartást megfelelően nem vezet, valamint az is, a ki ezen nyilvántartást a hatóságnak vagy a 63. §-ban említett közegeknek az ott jelzett czélból rendelkezésükre nem bocsátja.”

A bornyilvántartás kötelező formulárját a végrehajtási rendelet *IV. melléklete* tartalmazza, míg bővebb felvilágosítást e tárgyról a végrehajtási rendelet 39. §-a nyújt. Ily bornyilvántartó iver a törvény által előirt formában megfelelő felzettelappal ellátva kaphatók a „Patria” nyomda r.-t.-nál (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) tetszés szerinti mennyiségben és pedig olyan iver is, melyeken úgy a bevétel, mint a kiadás egy lapon van és olyanok is, melyek külön a bevételt, külön a kiadást jegyzik fel. Ily nyilvántartási iver árai: 5 iv 40 fill., 10 iv 75 fill., 50 iv 3 K. 50 fill., 100 iv 6 K. 50 fill.

Kívánatos volna, ha a gazdaközönség esetleges kellemetlenségeknek elkerülése végett ezen bornyilvántartás kötelező voltára a *gazdasági egyesületek, gazdakörök, szövetkezetek, hegyközségek, kaszinók stb. az ő tagjaik figyelmét felhívnák* s a bornyilvántartási iverket együttesen szereznék be és osztanak szét tagjaik közt.

A czirokseprű-kivitel akadály. Néhány esztendő óta a czirokseprű kivitel nagy-

Szivattyúk és Mérlegek Különlegességi gyár: **GARVENSWERKE**
Központi igazgatás: Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár: Garvens W. Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

ban fejlődött s ma már a magyar czirokseprű Németországban, Svájcban, de különösen Ausztriában keresett czikk. A Magyar czirok kereskedelmi társaság, amelynek Kurtieson van nagy gyártelepe, egymaga mintegy 400.000 korona értékű seprűt és czirokárut szállít. Ez a mennyiség mind hazai termék és a hazai munkásnép megélhetésének egyik jövedelmező forrása. Újabb idő óta azonban ezt a virágzó ipart nagy veszedelem fenyegeti. Ugyanis ennek az iparágak gyártmányait kizárólag azok a típusu nagy vasúti kocsi szállítják, a melyeket a magyar államvasut igazgatósága K. H. M. betűkkel jelöl. Ezek a kocsi nagy rakterülettel bírnak s egyedül alkalmasak a czirokáru-szállításra. A czirokárunk csekély súlya van s a K. H. M. jelzésű, 15 tonnás kocsi daczára, nagy rakodóterületüknek is csak 5000 kilogramm raksúlyt eredményeznek. Most azonban az államvasutak igazgatósága elrendelte, hogy ezek a kocsi ezen túl nem használhatók a czirokáru hanem kizárólag a faszén szállítására. Az államvasutaknak ez az intézkedése nagy zavarokat okoz a czirokiparnak s felette megnehezíti, ha ugyan egészen meg nem akasztja a szépen fellendült czirokkivitel. Mert a közönséges teherkocsikba legfeljebb 3000 darab czirokseprű fér el, holott a K. H. M. jelzésű kocsiokban 4000 darabot is szállíthatnak. A kisebb terjedelmű kocsiiban szállítás legalább 30 százalékkal megdrágítja a vasúti fuvar s ez a drága szállítás a kivitel fejlesztésének egyik legnagyobb akadály. A Máv. igazgatóságának módot kell találni arra, hogy ezt az anomáliát megszüntesse s ahelyett, hogy akadályozná, inkább mozdítsa elő a czirokipar fejlődését s ezzel egy magyar iparcikknek kivitelét külföldre.

Tisztelettel értesítjük t. előfizetőinket, hogy a „Gazdasági Lapok“ 1908 ik évfolyam 3., 4., 7., 10., 11., 14., 18., 20., és 21-ik számú lappeldányai *teljesen elfogytak*, s így a reklamációkat ezen számok megküldése iránt tekintetbe nem vehetjük. Az „**Allattenyésztési és Tejgazdasági Lapok**“ ugyanezen évfolyam összes lappeldányai azonban még kaphatók.

Új gyár Magyarországon. Az Avenarius-művek Ligetfalú községben (Pozsony megye) ujonnan épült gyárában e napokban az üzemet felvették. Az Avenarius-művek immár nálunk is ismert különleges cikkei magyarországi gyárunkból fogják szállítani és pedig: az Avenarius Carbolineumot (fakonzerváló szer), a Dendrint (vizben oldható gyümölcsfa Carbolineum), a Ruberoidot (fedő- és szigetelő anyag), az Indurint (hidegvíz festék), az Antipyrin (tűzbiztos famáz). Ajánljuk tisztelt olvasóinknak a szükséges cikkekre vonatkozó prospektusoknak beszerzését.

Állatápolás. Azon czégek közt, a melyek lósporc-cikkék és állatgyógyászati készítmények előállításával és forgalomba hozatalával foglalkoznak, kétségtelenül az első helyet Kwizda Ferencz János czég Korneuburgban foglalja el. Ezen jóhírű üzlet 1853. óta arra törekedik, hogy a lóápolás és lósporc terén csak a legjobb készítményeket hozza forgalomba. A mint annak idején a Kwizda-féle korneuburgi marhatáppor és Kwizda-féle Restitutió-fluid lovak részére, csakhamar jó hírnévre tett szert és megtartotta mai napig, ép úgy talál újabb időben a Kwizda-féle szabadalmazott gummihorzsszalag és egyéb óvókészülékek lólabák részére a legkedvezőbb fogadtatásra a lótulajdonosoknál. A Kwizda Ferencz János czég Korneuburgban kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve küldi meg szép képes árjegyzékét, melyben a sportkedvelő nem egy gyakorlati ujitást fog találni

Szesz.

A szeszüzletben e héten jobb vételkedv uralkodott és a szeszárak ugy azonnali, mint későbbi szállításra tartott áton zárulnak.

Elkelt *finomított szesz* adózva nagyban 177-50—178-50 K-ig, adózatlanul 58-50—59-50 K-ig azonnali és későbbi szállításra. Vidéki szeszfinomítók és másodkéz valamivel olcsóbban ajánl.

Élesztőszesz adózva 176-50—177 K-ig, adózatlanul 57-50—58 K-ig kelt nagyban és 1 K-vel drágábban kicsinyben.

Denaturált szesz tarlott áron 51—51-50 K-ig kelt hordóval együtt kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz gyerebben volt ajánlva és jegyzésen alól 2-50 K-ig kelt el. Fix árt 52-50—53 K-ig kínáltak.

Budapest a kontingens nyersszesz ára 54-50—55-50 korona.

Budapesti zárlalárak nagyban:

Finomított szesz adózva	177-50—178-50	K
Finomított szesz adózatlan	58-50—59-50	•
Élesztőszesz adózva	176-50—177-—	•
Élesztőszesz adózatlan	57-50—58-—	•
Nyersszesz adózva	175-50—176-50	•
Denaturált szesz	51-—51-50	•

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A tél a lefolyt héten is igen kemény volt; ennek daczára is minden magfélere oly nagy számú megrendelések érkeztek be a gazdaktól, hogy egyes fajok készleteit már ki kellett egészíteni. Vörös lóhere kereslete folytatólag is élénk, ára a mult heti árhoz képest nem változott. Luczernamag árának iránya fölfelé gravitál egészen világos színű magért, a mult héthez képest, szivesen fizettek 4—6 koronával többet métermázsánként. Impregnált takarmányrépamagot sokkal nagyobb mértékben rendeltek, mint a mult héten. Báltacsim és bükköny ára igen szilárd és majdnem ki van zárva, hogy a készletek az idei szükségletet fedezhessék. Muharmag. Ebből néhány tétel kelt el, ára nem változott, a mennyiben a beérkező ajánlatokból ítélve, termelőknél elegendő készlet van. Fűmagvak ára folytatólag is szilárd.

Jegyzések nyers áruért 100 kilogrammonként:

Luczerna világos szemű	126—136	K
Luczerna barnás szemű	112—120	•
Vörös lóhere természetű arankamentes	138—145	•
Vörös lóhere arankától megtisztítható	125—130	•
Vörös lóhere nagyaránkás	110—115	•
Biborhere	40—42	•
Báltacsim	40—44	•
Bükköny	23—24	•

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetségi gabonáraktárak gabona és örlemény forgalmáról és készleteiről.

1909. január 23-tól 1909. január 30-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
	mennyisége métermázsákban				
I. Készlet és forgalom.					
Készlet 1909. január hó 23-án	342810	174891	113165	179012	64880
Bef. 1909. jan. 23-tól rozás / 1909. jan. 30-ig	11079	2671	3406	4619	16947
Kif. 1909. jan. 23-tól rozás / 1909. jan. 30-ig	28682	7177	13498	11110	14026
Készlet 1909. jan. hó 30-án	325207	170885	108073	172521	67801
II. Az 1909. január hó 30-án megállapított készletek részletezése.					
A) Nyilvános áruraktárak					
Barcs	32977	5312	297	26772	8895
Berettyóújfalú	6941	1433	5470	1151	509
Békéscsaba	11003	598	350	709	3109
Brassó	—	—	—	—	—
Budapest	12750	18553	5073	34195	5486
Csáktornya	20461	9163	400	2903	1401
Czegléd	4105	5453	2771	4201	1306
Debreczen	7203	45693	3113	12711	445
Érmihályfalva	2939	14416	488	118	542
Fiume	—	—	—	—	—
Győr	298	2260	14901	3442	4299
Kaba	10980	262	199	180	36
Karczag	1631	—	148	94	—
Kassa	2766	36	2875	8593	97
Kisújszállás	15371	1212	112	341	173
Kisvárd	10850	12270	340	740	—
Kolozsvár	22386	819	1280	2749	204
Marosludas	6452	105	1312	4495	1004
Maros-Vásárhely	10325	—	2616	1879	—
Mátészalka	2509	1741	181	3224	1180
Mezőtúr	13080	—	2550	125	417
Miskolc	5194	3185	4553	9190	953
Nagybecskerek	17574	799	116	14615	19591
Nagykanizsa	—	—	—	—	—
Nagyszalonta	3233	1063	370	61	757
Nagyszében	—	—	—	—	—
Nagy-Várad	6128	1205	2366	812	318
Nyiregyháza	9329	25688	740	5962	—
Nyitra	204	1607	8504	215	—
Pancsova	—	—	—	—	—
Pozsony	7484	5349	23580	1102	196
Szarvas	6215	—	700	202	—
Szatmár-Németi	—	—	—	—	—
Szeged	1231	—	897	708	1483
Szoboszló	2144	83	774	95	93
Szombathely	1975	771	15127	6266	303
Temesvár	33722	619	—	6218	2035
Versecz	3690	156	503	4460	3839
Sziszek	12909	—	106	11608	8720
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—
B) Szövetségi gabonáraktárak.					
	978	2986	188	196	217

APRÓK.

Rothadt szőlőből származó borok kezelése. A colmári (Elzász) kísérleti állomás az utóbbi években behatóan foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy rothadt szőlőből miképpen lehet egészséges és tartós borokat szűrni. Különösen az 1901. évi elzászi borokkal lehetett ez iránt sok kísérletet végezni, melyeknek eredményeül dr. Kulisch Pál tanár, az ottani kísérleti állomás vezetője, a mainzi „Weinbau und Weinhandel“ cz. szaklapban a következő — figyelemre méltó — elveket ajánlja szemmel tartani, ha sok rothadt szőlőt szüretelünk:

1. Okvetlen szükséges a rothadt szőlőt — kivált ha peronospora és oidium által megtámadott tökékről valók — nyomban a szüret után sajtolni. Legjobb a nap folyamán leszedett szőlőt még aznap este a sajtóra felönteni. Ha nagyon sok a rothadt szőlő, akkor még czélszerűbbnek bizonyul a törköly megforgatása vagy levágása után nyert mustot külön hagyni, mert akkor a többi mustnak jóval tisztább lesz az ize.

2. Fölötte ajánlatos az ilyen kedvezőtlen időjárású szüretnél a mustot erősen erjesztő élesztővel kezelni. A Colmárban tett tapasztalatok szerint a tiszta erjesztő használata rendkívül sokat segít a tekintetben, hogy rothadt szőlőkből való must is elég tiszta izű, gyorsan deríthető, egészséges bort adjon. Oly években, mikor nagyon rothadt a szőlő, a szokottnál több erjesztőt kell venni. A kik a tisztántenyésztett erjesztőt külön hordóban szaporítják, azok 1000 liter musthoz a tiszta erjesztőből legalább 10 litert öntsenek, sőt, ha a szőlő nagyon megrothadt, 15 litert is. Az erjesztőt nyomban hozzá kell adni, mihelyt a must kikerül a présből. Ha nem lehet a szőlőt nyomban sajtolni, akkor az erjesztőt már a betaposott vagy megörölt szőlő közé kell keverni.

3. Rothadt szőlőből származó mustok és borok rendkívül könnyen barnulnak, ha csak nem égetjük be legalább egyszer kénnel. Ezért legyen arra gondunk, hogy a musthoz és az ujbortozóhoz lehetőleg ne férjen a levegő. A rohamos erjedés befejezése után a hordókat, mihelyt csak lehet, a szárdlyukig kell feltölteni, de feltöltés után is az erjesztő-aknát rajta kell hagyni a hordón. Mikor kiforrt ujbort kapunk vagy elküldünk, fölötte ajánlatos a szállításra használt hordókat kénnel beégetni, mert máskülönben az ujbort, a mint azt 1901-ben sokszor tapasztaltuk, teljesen megbarnulhat.

4. Azt is ajánlották, hogy a rothadt szőlőből való mustot előbb erős kénezzel megfojtsuk és csak azután, sok erjesztővel forrásba hozzuk. A mi tapasztalataink szerint ez az eljárás a kénezés nélkül, de tiszta élesztővel megindított erjesztéssel szemben nem nyújt előnyt, fölőtte, hogy később az ujbort az első fejtésnél elég erősen égetjük be kénnel. A mi megfigyeléseink szerint ennek az előzetes kénezésnek sokszor az az eredménye, hogy a fiatal borok rendkívül erős borszagot kapnak. Czélszerűbb tehát a mustot és az ujbort a levegőtől lehetőleg megóvni, tiszta erjesztővel erjeszteni és az erősebb kénezzel, melyet a rothadt szőlőből való must megkövetel, csak az első fejtésnél alkalmazni.

Némelyek újabb időben a bor barna törését kálium-metaszulfit alkalmazásával akarják megátolni. Ezt a módszert a német mübortörvény nem engedi meg. Ez a só, ha csekély mennyiségben alkalmazták is, fokozza a bor vonatanyag és hamutartalmát, pedig a német bortörvény szerint a vonatanyagot szaporító szereket nem szabad a borba keverni, kivéve a törvény 2. §-ában kifejezetten megengedett keverést. Már pedig a kálium-metaszulfit sehogy sem tartozik az elismert pinczekezelési szerek közé.

Ezen szer használatát annál is kevésbé ajánlhatom, mert nem tartom bebizonyítottnak, hogy az a kénes-sav alkalmazásának mostani módszerével, vagyis a hordóknak kénnel való beégetésével szemben valami számbavehető haszonnal járjon.

5. Rothadt szőlőkből való bort korán kell fejteni: ugy az első, mint a második fejtésnél körülbelül másfélannyi kénnel kell beégetni, mint a mennyi ként az illető borfajnál máskülönben használtunk volna. Ez az erősebb kénezés megátolja a későbbi barnulást, metyet az 1901. évi boroknál oly sűrűn tapasztaltunk. Ez az előzetes óvintézkedés fölment attól a bonyodalmas eljárástól, melyet a rothadt szőlőből való bor színének megjavítása későbbben igényelni szokott.

A Hanna árpa a lauchstädti kísérleti telepen. A hallei gazd. egyetem lauchstädti kísérleti állomása nagy jelentőségre emelkedett. Az ott végzett kísérletek világszerte figyelmet keltenek. Reánk nézve nagyon megnyugtatók azok a kísérletek, a melyek a Hanna árpával végeztettek, azért, mert Magyarország is majdnem egész általánosan a Hanna árpa termelésért ment át. A 7 évi kísérlet azt bizonyította be, hogy a Hanna a termés mennyiségek tekintetében is fölényben van a Chevalier árpák fölött, hogy termése biztosabb és hogy a nitrogéntartalma is csekélyebb, mint a Chevalier árpaké. A kísérletek azt is igazolták, hogy száraz évek-

ben kisebb a termés és nagyobb a légenyartalma, tehát rosszabb a minőség is — holott kedvező és nedves években a nagyobb terméssel párhuzamosan jobb a minőség is, mert kevesebb a légenyartalom. Érdekesek a trágyázási eredmények. Oly földekben, a melyek régen nem kaptak istállótrágyát, a nitrogéntrágyázás nagyon emelte a termést, de nem rontotta a minőséget, vagyis nem emelte a légenyartalmat. Az előveteményhez adott istállótrágya fölöslegessé tette a foszfor és káli műtrágyát és a nitrogén szükségletet teljesen fedezte. Ha tehát a jobb földeken az árpa istállótrágyázott répa után következik, akkor fölösleges más műtrágya. Az istállótrágya utóhatása kitünő az árpára, mert az árpa nitrogéntartalmát lényegesen nem emeli. Istállótrágyázott burgonya után az eredmény nem ily kedvező, mert a burgonya nem használja ki annyira az istállótrágyát, mint a répa.

Tavaszi rozs. Az ideai szokatlan állapota mellett az őszi rozsnak szóba jöhet a tavaszi rozs is. Nálunk Magyarországon nem igen volt eddig divata. Németországban 3,5%-át teszi ki a tavaszszal vetett rozs az őszzsal vetettnek. Ausztriában az alpesi tartományokban a cseh sudetekben és a galicziai kárpátokban vetik, szóval ott vetik, a hol az őszi rozs a tömérdek téli hó miatt nem diszlik jól s a hol a nedves tavaszok a tavaszszal vetett rozs bokrosodását elősegítik. Az osztrák alpesi tartományokban a tavaszi rozs lisztjéből tésztaféléket szeretnek

készíteni (gombócokat, nudlikat). Sűrűbben vetik, mint az őszi rozst. 225 litert számítanak egy hektárra, a mi megfelel 95 liternek egy magyar holdra. Termése jóval kevesebb, mint az őszi rozsa, a mi természetes is, mert rövidebb a tenyészideje Németországban a tavaszi rozs hektáronként átlag 10-80 mm.-t terem akkor, midőn az őszi rozs 14-60 mm.-t. Ez nem csábító a tavaszi rozusra nézve, — de ha arról van szó, hogy esetleg rozsaink kivesztek, akkor mégis csak a veszett fejsze nyele.

A borok lefejtéséről. A borok lefejtése unalmas, de mellőzhetlen munka. A borokat le kell szabadítani a sepről, mert különben abból kellemetlen izeket vesznek magukba. A bor lefejtést legcélszerűbb szivattyúval végezni, gondoskodva arról, hogy az mindig tiszta legyen. Az első bor lefejtésénél azonban főleg akkor, ha a must édes, mint az idén is tapasztaltuk, a nyílt fejtés a helyes. A bornak a levegővel kell érintkezni, hogy a további erjedés végbe mehessen. A szivattyus zárt fejtés azért is jó, mert gyorsan megy, tehát kényelmes és mert nem párolog el annyi szesz és illatanyag, mint a nyílt fejtésnél. A lefejtés után visszamaradó söprős bort legjobb nemez sapkán leszűrni s az közönséges fogyasztásra egészen jó másodrendű bor. A gyakori lefejtés és a rendes föltölgetéssel borainkat mindig egészséges állapotban lehet tartani és nyugodt lélekkel lehet a vevőnek ajánlani, mert nem fog hibát lenni benne.

Készáru-tőzsde 1909. febr. hó 6-án.

Fajta	100 kilogramm készpénz ára Budapestén		100 kilogramm készpénz ára Budapestén	
	Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig
Buza:				
Tiszavidéki	75	—	79	26.20
"	76	25.60	80	26.25
"	77	25.70	81	27.10
"	78	25.10	82	—
Fehérmegyei	75	—	79	27.10
"	76	25.50	80	26.65
"	77	25.70	81	—
"	78	25.95	82	—
Pestvidéki	74	—	78	25.85
"	75	—	79	26.40
"	76	25.50	80	26.15
"	77	25.70	81	—
Bánsági	74	—	78	—
"	75	—	79	—
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	—	—
Bácskai	75	—	78	25.95
"	76	25.60	79	26.10
"	77	25.80	80	26.40
"	78	—	81	—
"	—	—	—	—
Rozs elsőrendű új				20.10
középmínőségű (új)				20.20
Árpa takarmányárú, elsőrendű				16.90
másodrendű				16.20
Köles				—
Zab elsőrendű (új)				17.55
középmínőségű (új)				17.20
Tengeri belföldi				14.20
román v. bolgár				—
Repezkáposzta				—

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ordódy Lajos.**

Egyetemes- és mélyművelő-ekék
acélöntvény-testekkel, páncél-lemezekkel,
□ acélgerendelylyel,
☛ állítható szarvakkal, önvezetéssel.
Többvasú ekék.
Finom-, szántás-, csukló- és rét-boronák,
háromtagu és egytagu hengerek,
Superior sorvetőgépek, triőrök.
UMRATH és TSA
Budapest, V., Váci-körút 60.
Gőzcséplőkészletek 12 HP-ig. Ipari mozgonyok 200 HP-ig.

Diszkerkedvelők kérjenek árjegyzéket az első magyar diszfenyő-faiskolától. Tulajdonosa **Copony Ede Körmenten.** 120 fajta túlevelűfák, lombfák, sorfák, diszeserjék kaphatók.

Millió úri- és hölgy-órák,

a legponosabban szabályozva és repassirozva, 3 esztendei kezességjeggy ellenebe küld a **Wiener Uhrenfabrik, Heinrich Weisz, Wien, XIV. Piller-gasse 1/344.** Svájci nikkell zsebóra 5 korona. — Pompás remontoir gloria, ezüst horgony uti óra 3 köpennyel csak 5 korona. — Nagyon divatos remontoir elektro-, arany-, úri- és hölgy-órák 10 korona. — Ugyanaz kettős köpennyel 14 korona. — Ehhez illő elegáns úri- és hölgy-óraláncok 4 6 korona. — Ébresztő órák 2 korona 90 fillér. — Karpereczek, amerikai double-aranyból 5 koronától 10 koronáig. Elküldés utánvétellel. Kicsérelés megengedve.

Tenyésztojások

90% megtermékenyítésért felelőség vállalatik. Legmagasabban díjazott, nagy udvarok és kifutókban tisztán tenyésztett törzsekből, u. m.: Fekete és fehér Minorka, Plymouth-R, hamburgi arany (u. n. óriási fácskányúk) fehér és fogszínű olasz és Faverolles tojások drbja 40 fill. Fehér és ezüst Wyandotte, óriás fekete rózsataraju Minorka (amerikai ujdonság), fehér Orpington és világos Brahma-tojások darabja 50 fillér. Óriás pekingi kacso-tojások drbja 60 fillér. Amerikai óriási Bronz-pulyka-tojások drbja 1.20 K. Ezüst gyöngytyúktojások drbként 40 f. Geflügelhof Smritz (Mähren.)

Tenyésztojások.

Szabadban tenyésztett fekete amerikai Minorkák a 6000 márkáért Amerikából importált „Champion Victor“ kakas és kitünő tojók származékai, gyönyörű óriás példányok. Megtermékenyítés és frissességért kezesség vállalatik. Darabja 50 fill Vidočka Tobitschau (Mähren.)

Magyar Erdész erdészeti és vadászati szaklap

Szerkeszti és kiadja **IMECSFALVI IMECS BÉLA** Borsod-Apátfalván. Előfizetési ár: **Egész évre. . . 14 korona.**

Eredeti Hanna Pedigree-árpa
kapható: **GRÜN WALD SÁNDOR**
gabona-exporteurnél,
Budapest, V., Árpád-utcza 9.

Eredeti Hanna vetőárpat
a párisi kiállításon „Grand Prix“-vel kitüntetve. megvételre ajánl **Kubicsek Ferencz** földbirtokos, **Cellechovitz, Prossnitz** mellett, **Morvaországban.**

Eladó
az ürményi uradalomban kitünő minőségű, **csalamadénak különösen alkalmas és bőtermesű lófogu tengeri.** Ára Ivánka vagy Tornócz állomásokról métermázsánként 17. — K. Zsákokat önköltségen számítunk föl. **Jószág-felügyelőség, Ürmény, Nyitra m.**

500 holdon felüli birtok,
ősregi kastélylyal, modern gazdasági épületekkel, tehenészet, nagy termő szőlő, köves-ut és folyóvíz mellett, város és vasut közlében eladó. — Czím meg tudható a kiadóhivatalban 601—909. szám alatt.

A Heller-féle „King“ gyorsmeszelő és fertőtlenítőgép, az ecsetmunka 20-szorosát teljesíti.
Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!
A „King“ kiváló gyorsmeszelő és fertőtlenítő-gép sokoldalú használhatósága miatt **egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető.** A szivattyúk teljesen tömör sárgarézből készültek, javítások majdnem teljesen kizártak. „King“ tömlővezetékekkel **többet teljesít, mint 20 ember ecsettel** és mindenféle állványozást és előmunkálót feleslegessé tesz. **Ezen gép egy nap alatt kifizetődik.**
IG. HELLER, BÉCS
II., Praterstrasse 49.
Képviselőket kerestetnek.

Új Gépsodronyfonatokat új
tartó sodronyokra erősítve, tövisekkel ellátva, vas és horganyozott vashúzással ajánl minden méretben
RESCH JÓZSEF SÁNDOR
Bács (Bács-Bodrog megye).
Részletes költségvetések és képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Akácz, gledicsiacemete és szőlővesszőkről is.

NÁD
kbl 50000 kéve nád eladó ab vasutállomás Székelyhid, waggonba rakva, vevő ponyváival lekötve 220 kor. árban 1000 kévenként (egy waggon kbl 1000 kéve). Rendelések a veltelár előzetes beküldése mellett
gróf Stubenberg József székelyhidi uradalmanak számtartói hivatalához.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK
ÚJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.
WOHANKA-FÉLE JAVÍTOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI
TENYÉSZTÉSE VEGYI FAJVÁLASZTÁS ALAPJÁN.
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELES
~ SZAVATOLÁS MELLETT ~
WOHANKA és TÁRSABUDAPEST,
V. VÁCI-KÖRÚT 76.

A szőlő trágyázása.

Irtá: **Ordódy Lajos.** — Ára 3 korona. Gyakorlati útmutató arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és mű-kereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessék. — Megrendelhető a **Gazdasági Lapok** kiadóhivatalában, **Budapest, IV., Múzeum-körút 7.**

Keresünk megbízható termelőket 25 Morgen (800 négyszögöl) takarmányrépamag, borsó és karóbab termelésére, és magas árakat fizetünk.

Ajánlatokat egyenesen kérjük intézni:

Mitteldeutsche Export und Importgesellschaft
 korlátolt felelősséggel.
Frankfurt a. M. 3.

Saját magpergetőjében termelt, legmagasabb csiraképeségű **tülevelű magvakat**, kitűnő minőségű **lombfamagvakat**, kocsányos és kocsánytalan **tölgyemagot**, **fűmagvakat**, valamint **répa**, **here** és egyéb **gazdasági magvakat** ajánl

FARAGÓ BÉLA

cs. és kir. udvari szállító
 magyar magpergető gyára, erdészeti csemetekertjei
ZALAEGRSZEG.

400 h. földbirtok,

közel Budapesthez, eladó, vagy annak **kezelésére, vagy tulajdonostársul 30.000 K-val** bíró 40 év körüli nőtlen keresztény szakember felvétetik. Megkereső levelek „Biztos jövedelem” cím alatt Budapest, főposta poste restante kéretnek.

Eladó

90 hektoliter tavaszbuza, hektoliterje 26.— korona, vevő zsákjaiban, a maroscsapói állomáson feladva. **Maroscsapó, Moza Attila.**

Meghívó

a **Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvény-Társaság** részvényeseinek 1909. évi február hó 9-én, kedden d. e. 11 órakor, a takarékpénztár I. emeleti üléstermében **VI., Andrassy-ut 5. sz.** tartandó

XVI-ik rendes évi közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése.
 2. A zárszámadások előterjesztése és a felügyelő-bizottság jelentése
 3. A mérleg megállapítása és a felmentvény iránti intézkedés.
 4. A nyereség hovatartozása iránti határozathozatal.
 5. A felügyelő-bizottság tagjainak választása és a bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
 6. A választmány kiegészítése.
- Budapesten, 1909. évi január 22-én.

Az igazgatóság.

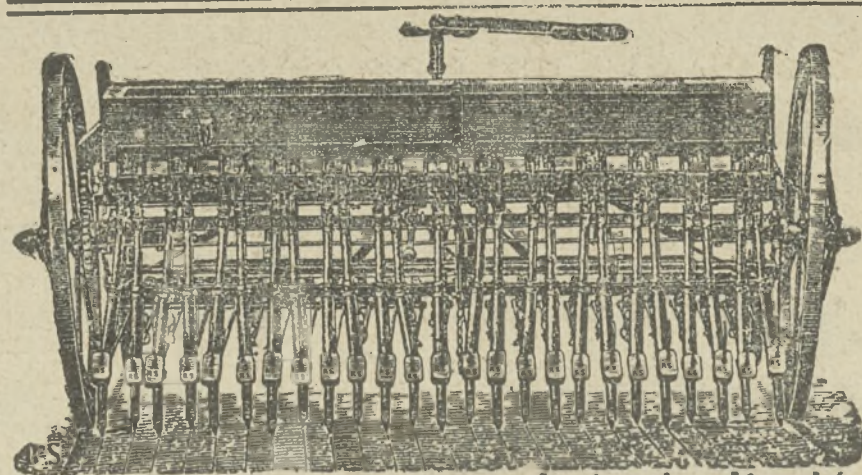
Azon t. o. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek miszerint nevükre írott részvényeiket az alapszabályok 20. §-a értelmében legkésőbb három nappal a közgyűlés előtt, tehát bezárólag 1909. évi február hó 6-ig, Budapesten, a társaság főpénztáránál (VI., Andrassy-ut 5. sz., földszint) letenni sziveskedjenek, hol a letett részvényekről elismervényt nyernek, mely igazolási jegyül szolgál a közgyűlésen való részvételre.

A közgyűlésen az alapszabályok 16. §-a szerint, minden részvényest általa letett öt darab részvény után egy szavazat illet meg, azonban 30 szavazatnál többet sem saját, sem megbízójának nevében, sem mindkét minőségben együtt senki sem gyakorolhat.

A mérleg és a felügyelő-bizottság reá vonatkozó jelentése az alapszabályok értelmében, a társulat iradahelyiségében közzemlére ki van téve és kívánatra minden részvényesnek kiszolgáltatatik.

PROPPER SAMU

MEZŐGAZDASÁGI GÉPRAKTÁRA
 BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 52.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen idényre **SACK RUDOLF** elismert kitűnő gyártmányait, aczélekeit, vasboronait, könnyű és szilárd sorvetőgépeit.

szecsckavágó- és répavágó-gépeit kézi, járgány- és gőzhajtásra.

Elsőrendű biztonsági járgányait.

„**WESTFALIA**” műtrágyaszóró-gépeit, a jelenkor **legjobb szerkezetű takarmányparoló-készülékeit**

és minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

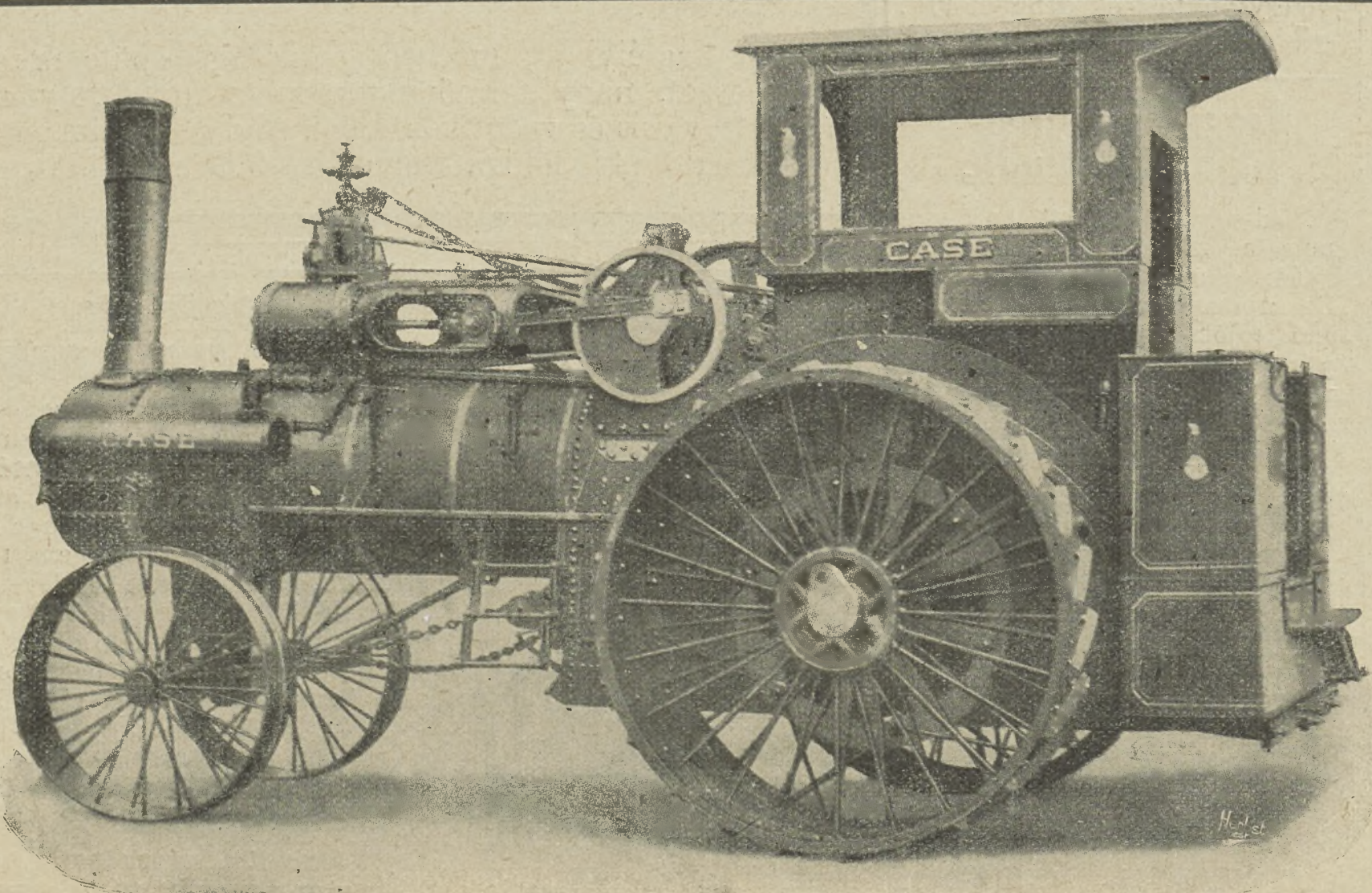
Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

Saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdősítési célra alkalmas **tü- és lomblevelű csemetéket**, **gyümölcsfákat** válogatott fajokban, **diszfenyőket**, **sor-fákat**, **élősövény-csemetéket** ajánl

FARAGÓ BÉLA

cs. és kir. udvari szállító
 magyar magpergető gyára, erdészeti csemetetelepei
ZALAEGRSZEG.

Alkalmi vétel több millió tölgyemete 20.— 150 cm. magasságban, 50,000 darab diszbokor 1 1/2—3 méter magasságban, 20,000 drb diszfenyő 1 1/2—3 méter magasságban.

Mielőtt **utimozdonyt** vesz, kérjen ajánlatot a

CASE

eredeti amerikai utimozdonyról, mely **szántási, vontatási és cséplési célokra 6-féle nagyságban** készül.

Vezérképviselő:

HAHN ARTHUR
 Budapest, VIII., Üllői-ut 52/b. sz.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTIVÁNYISKOLA
AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYÓSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET 50K MILLIÓ
ÁRJEJZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

VALÓ-

di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Berguerand fils leghíresebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

POLGÁRSÁNDOR-nál
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50. szám.
Részletes képes árjegyzék ingyen.

Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágott a „Gazdasági Lapok”-ból.

GŐZEKÉK,
gőz uti hengerek és uti mozdonyok

eséplőgépek hajtására, az osztrák bánya- és kohóművek társaság vasműveiből.

A készülékek választását illetőleg mezőgazdasági szaktanácsesal készséggel szolgálunk.

Szíves megkeresések **Zentral Direction der Oesterreichischen Berg- u. Hüttenwerks Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szilázia,** vagy: **az osztrák bánya- és kohászati társaság magyarországi képviselőjéhez, Mayer Pál főhercegi felügyelő, Budapest, VIII., József-utca 16-18. kéretnek.**

EUROPA-KELTETŐ GÉP.

Legjobb európai gyártmány; 10-15 éves tartósság. Tíz év óta használatba, ezrekre menő gazdák és baromfityénésztők-nél. Az utóbbi 2 évben 8-szor jelentettek 100%-os eredményt. A ki tőlünk vett az több készüléket rendelt utána. Egy német keltető intézet kijelentette, hogy 15 európai és amerikai keltető gép között az **Európa-gép a legjobb.** Schwartz földbirtokos ur Grub-mellett, 7 tőlünk eredő géppel évente 5000 csibét keltet ki. Bizonyítványok százával érkeztek hozzánk. Árjegyzék ingyen. **Magyarországba 15% árengedmény.** A „Nutzgeflügelzucht” baromfityén. szaklap gyárvállalata, **GR. LICHTERFELDE, Deutschland.**

ÁGYBAVIZELÉS.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadandó. Fényes köszönőlevelek. — Orvosilag ajánlva.

„SANITAS” INTÉZET
VELBURG P. 115. Bayern.

100 pár díszlőszerszám.

Mell- és kumet, ezüst- és aranydíszítésűek mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pohárcok, lótarok, régi és új esőköpenyek, halinacsizmák, zöld munkaszubbonyok, mindenféle uniformisok, livrék, férfi-, női- és gyermek-nyergesek, régi és új fegyverek, kardok és puskák, tüzálló kasszák minden nagyságban, kézi vaskazetták, másoló prések, gyepelősátrak, Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban mint bárhol kaphatók.

Wien, IX., Trödlerhalle 105. — Telefon 20.745. — A küldemény utánvétellel eszközöltetik. Nem alkalmas tárgy kicseréltetik.

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga a

KÁLI,

a melynek hiánya teljes termékek elérését lehetetlenné teszi. Különösen sok kálira van szükségük a kapásnövényeknek, herféléknek és réteknek, úgy az árpának és szőlőnek, de a gabonafélék is rendszeresen meghálálják. Különösen szegények káliban a homok és tőzeg-talajok, ezekenél feltétlenül szükséges a hiányzó káli pótlásáról gondoskodni, mivel azoknál csak foszforsav és nitrogénnel való trágyázás által lehetetlen a lehető legnagyobb termést elérni. A mi viszonyaink között leginkább a 40% kálisó bir jelentőséggel, miután abban a tiszta kálit, vagyis a kilo százalékát (a kisebb szállítási költség miatt) legolcsóbban vásárolhatjuk.

A kálitrágyák alkalmazásáról a **KÁLI-SYNDIKATUS mezőgazdasági tájékoztató irodája,** Budapest, VIII., Üllői-ut 36. sz. (József-körút sarok) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsájtja.

PIEDLER
JÁNOS
LENFONÓGYÁRA
KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyéréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt lenszalmáttszés szerinti mennyiségben a **hirderedeti (pernai) orosz lenmagot.**

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB ÉPÍTŐANYAG

a homokból, cementtel vagy mészzsel készült falazótégla, tetőcserep, fal és padlólapok, csövek stb. **Dr. Gaspary** rendszere szerint előállítva,

Dr. Gaspary kézi vagy erőhajtásra berendezett gépein vagy formáin a legkülönbözőbb árakban.

A 84. számú ismertetési broszúra ingyen. Levelezés és nyomtatványok magyar nyelven.

Leipziger Cementindustrie Dr. Gaspary & Co.
Markranstädt, Leipzig mellett (Németország).

Sürgőnyezim: Turbina Budapest. Telefon szám: 101-25.

Fischer János mérnök
malomépítési vállalkozó és műszaki irodája. „Tangye-s” Birminghami motor- és gépgyáranak Magyarország és társországainak kizárólagos vezérképviselője. Kivétel az összes világérsz felé. Évi gyártás körülbelül 3000 motorgép.

BUDAPEST,
V., Báthory-utca 1., Nádor-utca 35.

TANGYE-s-féle szivógáztelepek, „antracyt, koksz és faszénre. **TANGYE**-s-féle légszesz-, benzin-motorok. **TANGYE**-s-féle benzin- és szivógáz-lokomobilok. **TANGYE**-s-féle gőzgépek, álló- és fekvőleges rendszerűek. **TANGYE**-s-féle duplex-, központi- és közlőmű-hajtású szivattyúk. **TANGYE**-s-féle szerszámgépek gyorsesztergályozó fűző részére, a legmodernebb szerkezettel. **TANGYE**-s-féle minden fajtájú emelőgépek.

Elsőrendű kivitel! Világhírűek és versenyképesek! Versenyképes árak! Hengerszék, Koptatógépek. Hámzógépek. Siksziták. Kórszíták. Liszthengerek. Felvonók. Malomkövek. Közlőművek. Turbinák. Vízikerekek. Gőzgépek és kazánok. Teljes malomberendezések és átalakítások. Tervek szerkesztése és költségvetések. Tűzkár-beeslések.

Gyors, pontos, olcsó földmérés!

Stádel-Torkos földmérő-taliga.
Világhírű szabadalom 18 államban. Kapható **Stádel gépgyárában, Győrött.**

GAZDÁK
figyelmébe!
= 50% =
olcsóbb,
mint bármely más világító anyag a

pyroleum
világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyulékony és már **több ezer uradalomban bevezettetett.** Számos elismerő levél nálam betekinhető. Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. Kiváratra prospectus ingyen és bérmentve

Degen Jakab
BUDAPEST,
IX. ker., Kőszaktár-utca 28.

BÁRDOS és BRACHFELD
műszaki és villamossági vállalat
BUDAPEST
VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:
Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelepek és községek részére. **szére.**

Ajánlat ingyen és bérmentve.

RAPID kézi műtrágyaszóró készülék.

Ezen **műtrágyaszóró-készüléke.**

Fischl V. gazdasági intéző ur szakszerű kísérletezés után találta fel. — A régi szokásos **kézi szórással szemben előnye,** hogy a munkás **kezét és ruháját nem támadja meg;** a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az **olcsó ár,** egyszerű kezelés s hogy **egy ember naponként 7-8 holdat,** vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. A beállítható szórókanál által az **elszórandó mennyiség pontosan szabályozható.** Ara Budapesten darabonként **60.- K.** Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálók.

WEISZ JAKAB
a szabadkai műtrágya-gyár képviselője
Budapest, V., Lipót-körút 7.

KOBLINGER
GYULA
FOTODUPLIKÁCIÓ-
MŰINTÉZET.
BUDAPEST,
VII.,
CSÉNGERI-UTCA 22.

Készít **Clichéket** MŰVEK, POLYORÁTON, ÁRJEJZÉKEN és HÍRDETESEN RÉSZTVE TERVEK MŰVÉSZETI

TELEFON 15-61.

Kocsigyártás.

Budapesti kovács- és kocsigyártóipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucarnok Szövetkezet
BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

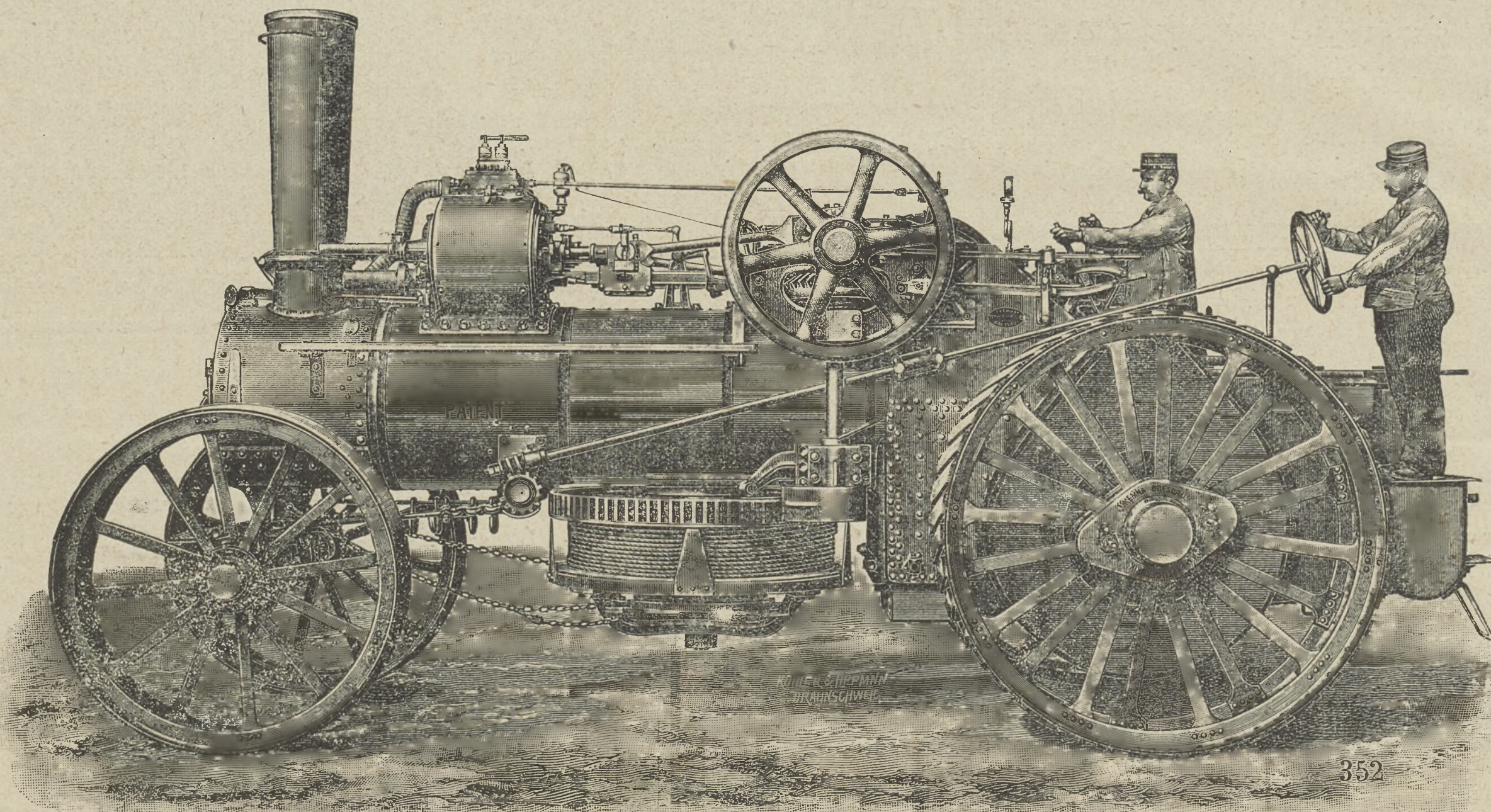

! VILÁG- REKORD !

A világon
a legelső
szabadalmazott

KÉTGÉPRENDSZERŰ FORRÓGŐZEKE

300 fokot meghaladó dr. Schmidt Vilmos-féle szabadalmazott gőzulhevítéssel.

Kemna-féle szabadalmazott forrógőz-ekemozdony oldalnézete.

Gőzekékre egyedül jogosított gyártója KEMNA J. gőzekegyára.
Kétgéprendszer, sodronykötélátvitel.
Egyedüli biztos üzem úgy nedves, mint egészen száraz esztendőben.

A Kemna-féle szabadalmazott forrógőzekék **munkabírása egy nap alatt 50 holdig terjed.**

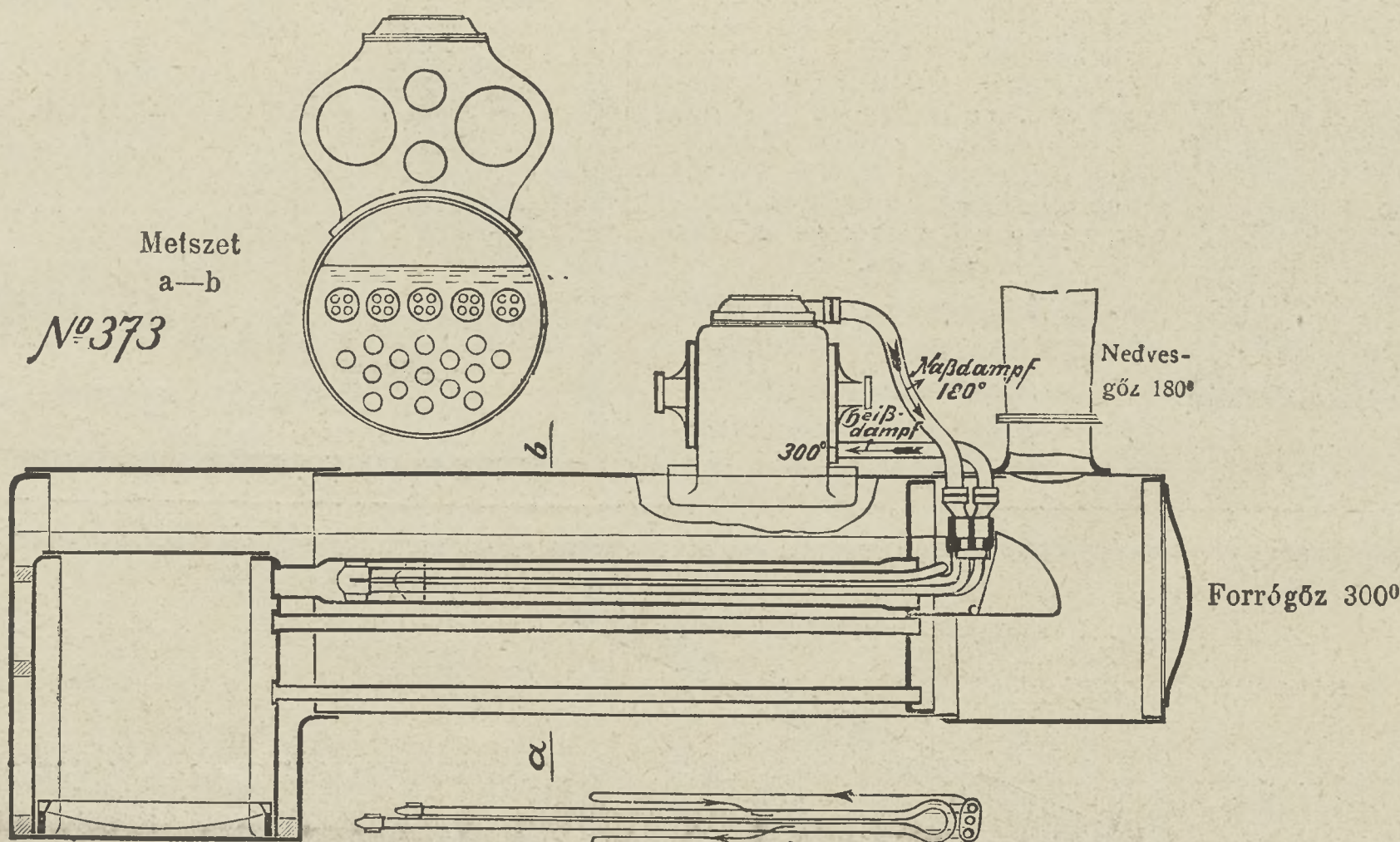
A Kemna-féle szabadalmazott forrógőzekével való szántás — beleszámítva úgy a gép vételárának amortizációját, valamint az összes üzemköltségeket — tetemesen olcsóbb az ökör-igával végzett szántásnál, a terméseredmény pedig feltétlenül biztosabb.

A Kemna-féle szab. forrógőzekék minden más gyártmányu nedves gőzekékel szemben, holdanként kb. 1.50—2 korona értékű szenet takarítanak meg, mely megtakarítás évente 4—6000 koronára tehető.

Alanti ábrák képét nyújtják a 300 fokra tulhevített gőzgépek és a nedves gőzgépek közötti szén- és vízmeztakarításnak.

A Kemna-féle gőzekemozdony kazánjának hosszmetszete dr. Schmidt-féle szabadalmazott füstcső-tulhevítővel.

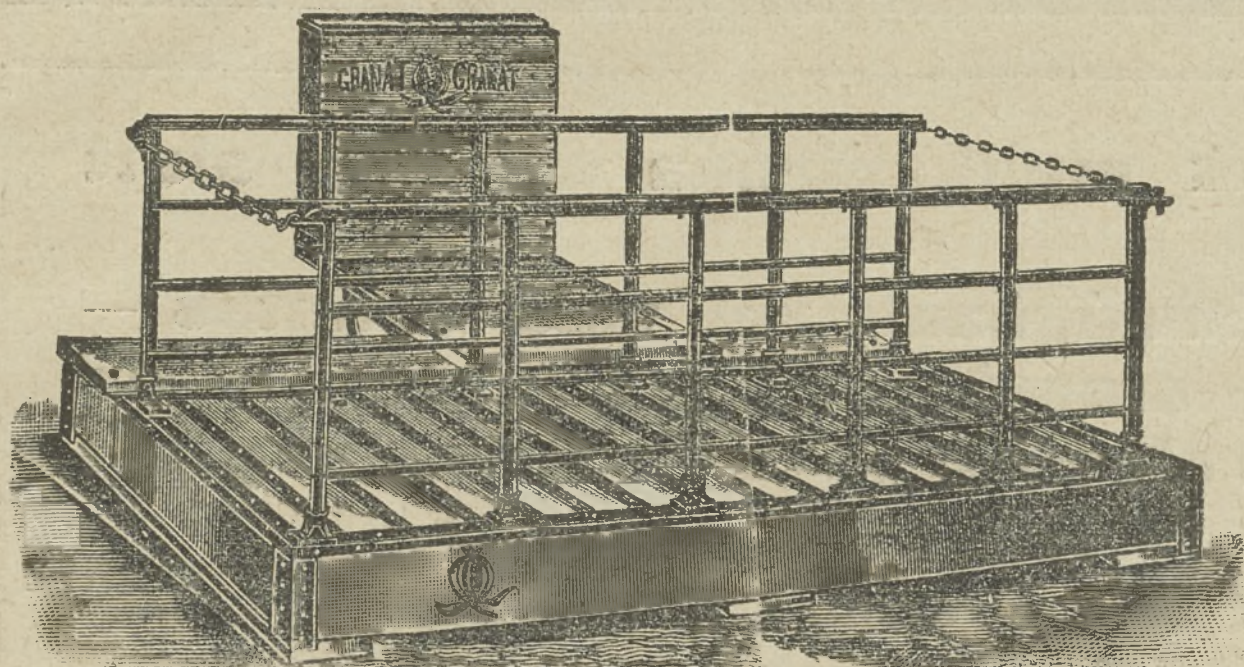

A Kemna cég hajlandó kölcsönös megállapodás esetén szab. forrógőzeke gépeit egy meghatározott időre kísérletezés céljából a venni szándékozóknak rendelkezésükre bocsátani, azon kikötéssel, hogy amennyiben a gépek a cég által elvállalendő garanciáknak meg nem felelnének, a gépeket saját költségén visszavenni tartozik.

Szakprofesszorok által szántóföldeken végzett kísérletek eredményéről, ép úgy magyarországi és külföldi legelőkelőbb referenciákkal, valamint mindennemű szakba vágó felvilágosítással díjmentesen szolgál.

Kemna J. gőzekegyára magyarországi igazgatósága
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.

**„GRANAT“ MÉRLEGGYÁR ZWARG ÉS RINGEISEN TESTVÉREK
BUDAPESTEN.**

Ajánlják mérleggyártmányaikat és pedig: egyensúly-, tizedes-, százados-élőállat- és hidmérlegeiket a legmegbízhatóbb és legolcsóbb kivitelben. — Gyár: III. ker., Szépvölgy-utca 8. sz. Raktár: RINGEISEN TESTVÉREK V. ker., Hold-utca 21. sz.

Tavaszi buza-vetőmag

jó csiraképességű, üszögmentes, kapható q-kint 27 koronáért vevő zsákjaiban ab Szekszárd állomás, Dóry Frigyes paradicsom pusztai gazdaságában, u. p. Zomba, Tolna megye.

KNUTH KÁROLY
mérnök és gyáros.

Gyár és Iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6—8. sz.

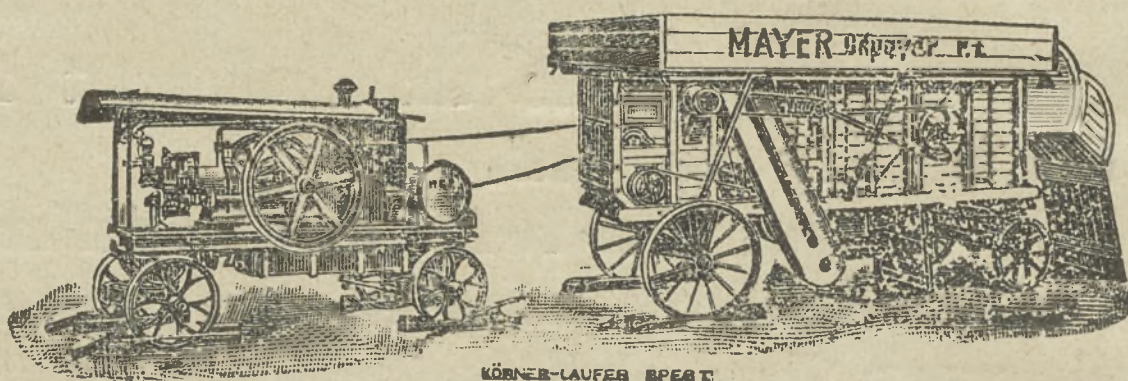
Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, clozetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladákból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jóvedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőanyag-csővek raktáron.

MAYER GÉPGYÁR

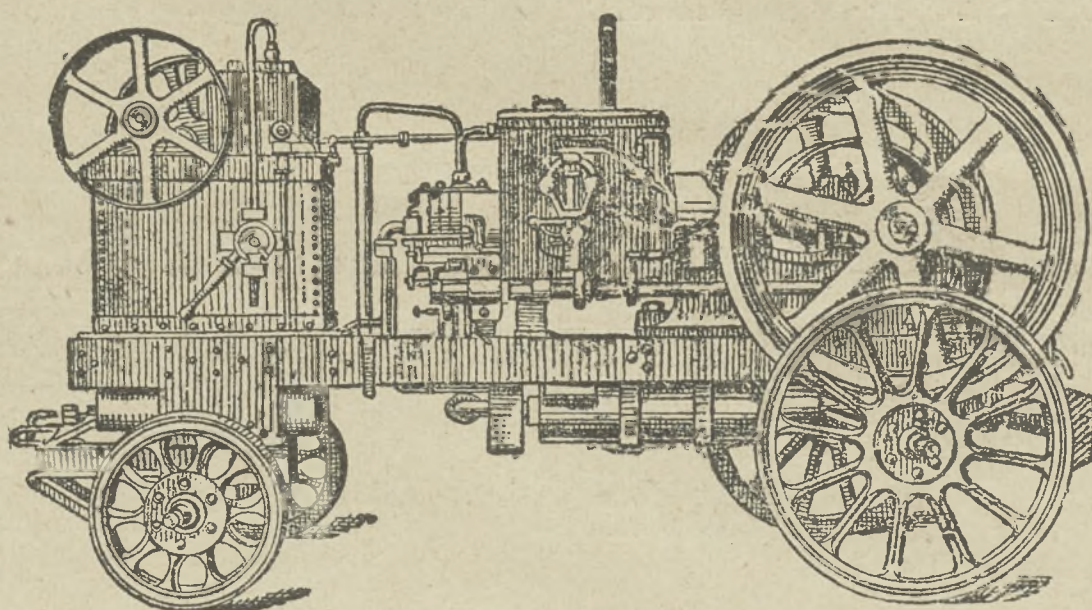
vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI., Váci-körút 51. sz.

Malom-építéset, motor-osztály, mindennemű gazdasági gépek gyártása. Hazai gyártmány. Kitűnő munka. Kedvező feltételek. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

Eredeti „OTTO“

„OTTO“

-féle lokomobilok, benzín- és szivógáz-motorok.

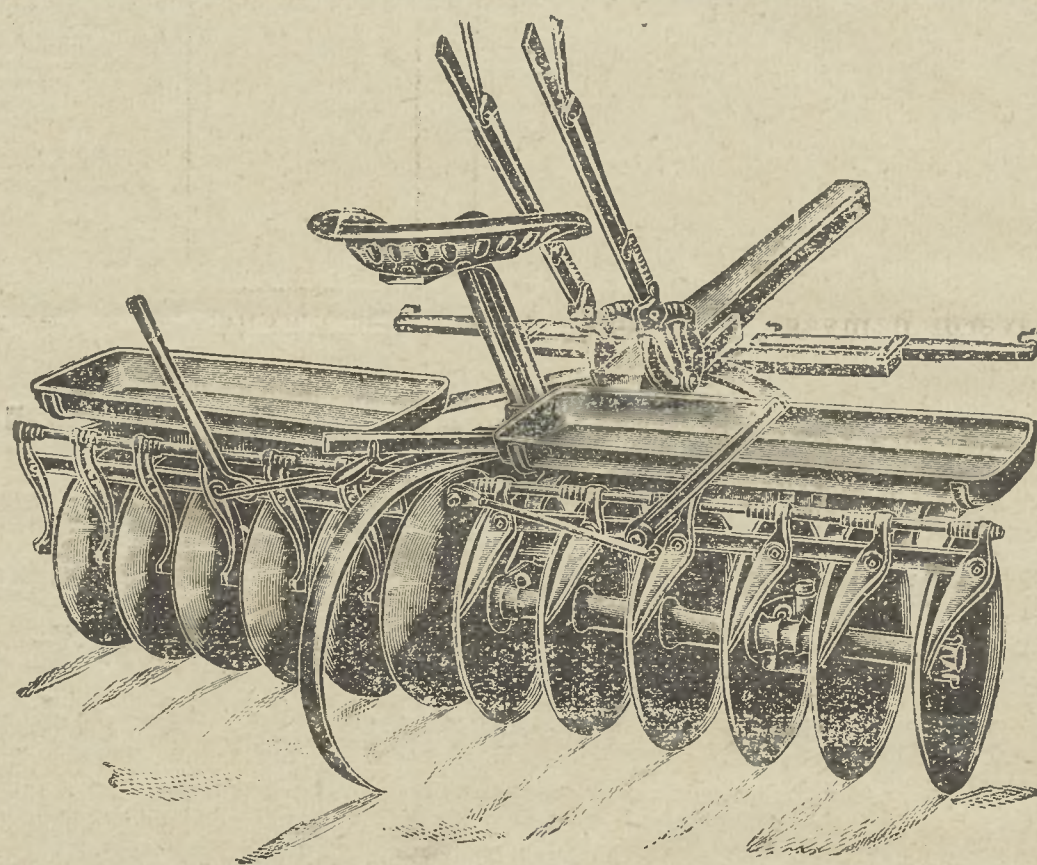
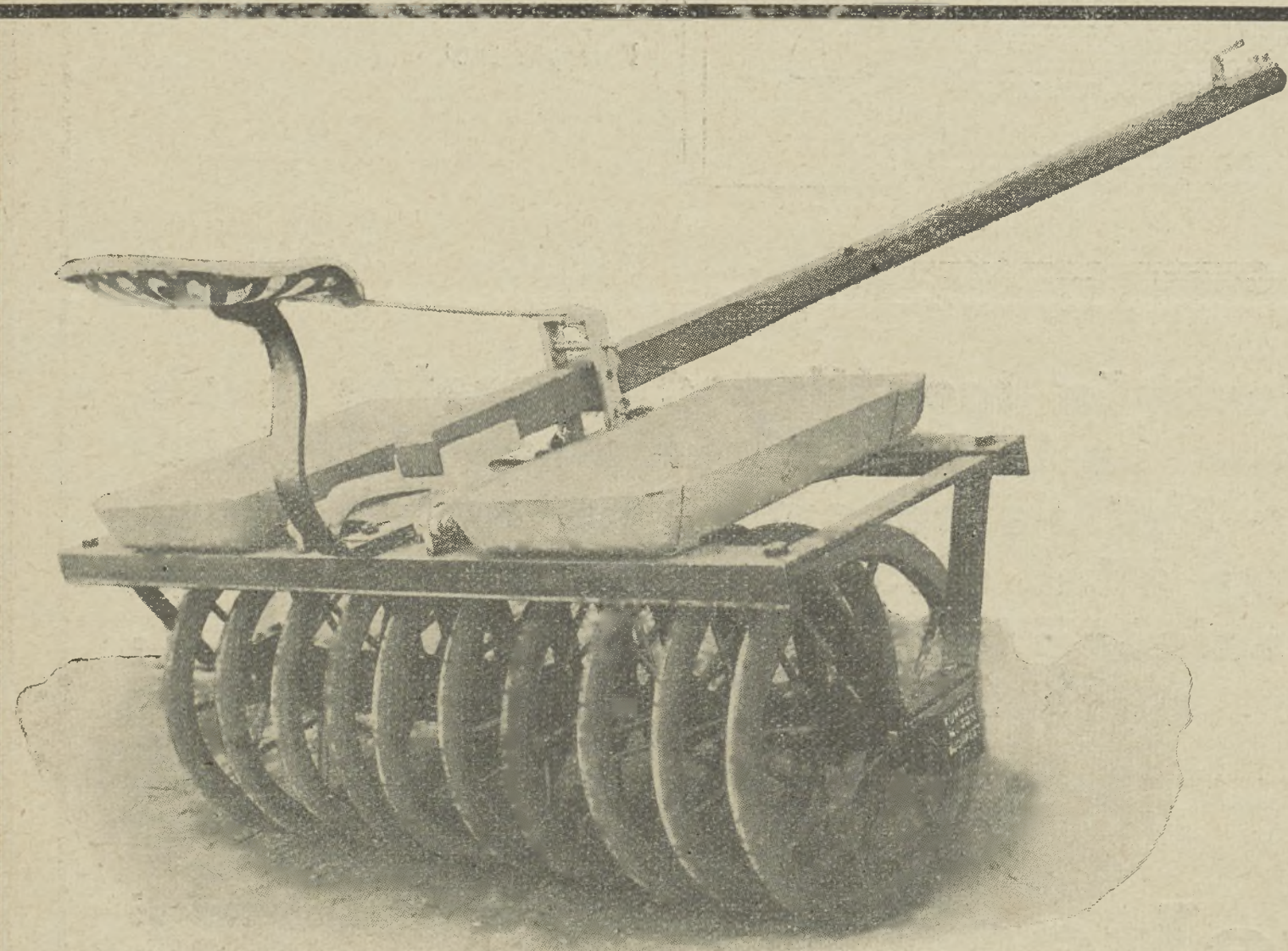
Kényelmes fizetési feltételek.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona. Delaware ezre 100 korona.

Czím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.

A CAMPBELL- féle talajmiveléshez szükséges talajtömörítőket és tárcsásboronákat szállítja

„KÜHNE“ MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.T. MOSONBAN

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

MEGHIVÁS

Pesti magyar kereskedelmi bank

67-ik rendes közgyűlésére

mely 1909. évi február 13-án d. u. 6 órakor a bank helyiségeiben fog megtartatni.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat és a felmentés megszavazása.
3. Igazgatósági választások (az alapszabályok 36. §-a értelmében a kilépő igazgatósági tagok újból választhatók).
4. A felügyelő-bizottság választása.

Az alapszabályok 19., 20. és 21. §-ai értelmében minden részvényes, kinek részvényei három hónappal a közgyűlés előtt a bank könyveiben nevére be vannak jegyezve, jogosítva van a közgyűlésen résztvenni vagy magát meghatalmazott által helyettesíteni, kinek azonban szintén szavazóképes részvényesnek kell lennie.

A szavazati jog érvényesíthetése céljából a részvények szelvényekkel együtt az alapszabályok 18. §-a értelmében folyó évi február hó 10-ig az alant felsorolt helyek egyikén teendőek le:

- Budapest:** a bank értékpapír-pénztáránál,
- Brassó:** a bank fiókjánál,
- Debrecen:** az Alföldi takarékpénztárnál,
- Eszék:** a bank fiókjánál,
- Kassa:** a Kassai jelzálogbanknál,
- Kolozsvár:** az Erdélyi bank- és takarékpénztár r.-t.-nál,
- Miskolc:** a Borsod-miskolci hitelbanknál,
- Nagykanizsa:** a bank fiókjánál,
- Nagyszombat:** a bank fiókjánál,
- Pozsony:** a Pozsonyi II. ker. általános takarékpénztárnál.
- Sopron:** a bank fiókjánál,
- Szeged:** a May R. Miksa cégnél,
- Temesvár:** a Délmagyarországi keresk. és gazdasági bank r.-t.-nál,
- Újpest:** a bank fiókjánál,
- Újvidék:** a bank fiókjánál,

hol is az 1875. évi XXXVII t.-c. 198. §-a és az alapszabályok 45. §-a értelmében a megvizsgált évi mérleg, a felügyelő bizottság jelentésével együtt, nyolc nappal a közgyűlés előtt átvehető.

Budapest, 1909. évi január 29-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Gyümölcsfa vadoncok

továbbá akác- és gledicsia-csemetek eladása.

Vadcsemete-készletem meghaladja a két milliót. Csakis 1-2 éves rendkívül gazdaggyökerű, mindenféle gombabetegségtől és állati ellenségtől mentes csemeteket bocsájtok áruba, úgy, hogy azok bárhova is kerülnek, biztosan fogamzauak és vigan tenyésznek.

A fenti vadoncok egy részéből gyökérképzés végett átültetett minőségben is szolgálhatók.

Csemeteim erősség, illetve magasság szerint két csoportban vannak rendezve és pedig:

I. csoport.

Inkább kézbeli nemesítésre való, de nyári szemzés alá is alkalmas 2 éves csemetek:

1. osztályu, a föld ilyen [—] 11 mm. vastag	Korona
100 darab ára	5.—
1000 darab ára	40.—
2. osztályu, a föld színén ilyen [—] 8 1/2 mm. vastag	Korona
100 drb ára	3.60
1000 drb ára	32.—
3. osztályu, a föld színén ilyen [—] 6 1/2 mm. vastag	Korona
100 drb ára	2.80
1000 drb ára	25.—

II. csoport.

1-2 éves nyári szemzés céljából, vagy gyökereztetés végett kiültethető csemetek:

1. osztályu, a föld színén ilyen [—] 4 1/2 mm. vastag	Korona
100 drb ára	2.20
1000 drb ára	20.—
2. osztályu, a föld színén ilyen [—] 3 1/2 mm. vastag	Korona
100 drb ára	1.60
1000 drb ára	15.—
3. osztályu, a föld színén ilyen [—] 2 1/2 mm. vastag	Korona
100 drb ára	1.20
1000 drb ára	11.—

5-10-25-50 ezer drb vételénél megfelelő árengedményt adok.

Eladó készletem van bármilyen nagy mennyiségben a következő vadcsemetékből: **Körte, alma, mandula, szilva, (Prunus Mirabolana) sajmegegy, (Prunus Mahaleb) birs, doucin és paradicsomalma.**

Fentemlített mindenféle faj gyümölcs-vadcsemete egyforma áron adatik el.

Igen nagy készletem van fentiekben tml mindenféle faj nemes oltványokból, valamint sövénykerítésre alkalmas Gledicsia, továbbá erdősítésre és utszélre való 1-5 éves akácfaiból is.

Kimerítő és részletes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ föld-, szőlő- és faiskola-birtokos CZEGLÉD.

Kizárólag fajtiszta őszi szedésű jég- és fagymentes sima vesszőt ajánlok vételre!!!
 Készlet gyökeres csak 150,000. Árjegyzék bárkinek kívánatra Küldetik bérmentve! Sima készlet 3 millió.
Kivonat MICHL ISTVÁN tata-tóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima			
	száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre	száza	ezre
BORFAJ:																
Overni hamvas	—	—	1.20	10.—	Oportó	—	—	—	70	5.50	Muscat Hamburg	—	—	2.50	20.—	
Budai zöld	—	—	—	60	5.—	Othelló	—	—	—	70	5.—	" Madersfield c.	—	—	1.80	12.—
Burgundi	—	—	—	80	6.50	Vegyes borfaj	—	—	—	60	3.50	Augustana	—	—	2.50	—
Erdei (fehér bakar) 2 éves	4.—	30.—	—	80	5.—	CSEMEGEFAJ:					Calábriai	—	—	2.—	15.—	
Erdélyi leányka	—	—	1.50	12.—	Chass. blanc, croquant fehér	—	—	—	80	5.—	Csaba gyöngye 10 db sima 2 fnt	—	—	10.—	8.80	
Ezerjő	—	—	—	50	4.50	" corneille blanc	—	—	—	1.20	8.—	Damaskusi	—	—	2.—	15.—
Fehér Bogdányi dinka	—	—	—	80	6.50	" Fontainebleau	—	—	—	1.20	8.—	Ezredéves emlék	—	—	2.—	12.—
Furmint	—	—	—	60	5.—	" musc. Gama Drome	—	—	—	1.50	10.—	Ferdinand Lesseps	—	—	2.—	15.—
Hárslevelű val. Hegyaljai	—	—	—	80	5.—	" musc. d'St. Fiacre	—	—	—	1.80	12.—	Genauí óriás	—	—	1.50	10.—
Járdovány	—	—	—	80	6.50	" de Nantes	—	—	—	1.80	12.—	Kecskececs	—	—	1.50	8.—
Mézes fehér	—	—	—	50	5.—	" Napoleon	—	—	—	2.—	12.—	Kossuth Lajos	—	—	2.—	15.—
Miravácsi	—	—	1.20	8.—	" Vibert	—	—	—	1.50	10.—	Madelaine angevine	—	—	1.—	6.50	
Mustos Kadarka	—	—	—	60	5.—	" Fontain, rouse v. piros	—	—	—	1.80	12.—	" royal	—	—	1.—	8.—
Olasz rizling	—	—	—	50	3.80	" rouge s.	—	—	—	1.20	8.—	Malaga	—	—	2.50	20.—
Rajnai Rizling	—	—	—	70	5.—	Imperial rouge	—	—	—	1.50	10.—	Melinet (homok király)	—	—	2.—	15.—
Rakk	—	—	—	60	5.—	Negropont	—	—	—	1.50	10.—	Passatutti	—	—	1.—	8.—
Sauwignon	—	—	—	70	4.50	Ronsard vil.	—	—	—	1.80	12.—	Precoce de Malingre	—	—	—	—
Szerémi zöld	—	—	—	60	5.—	tokay angevine v.	—	—	—	1.80	12.—	Szemendriai	—	—	1.80	10.—
Szlankamenka	—	—	—	80	5.—	rouge crequant s.	—	—	—	80	6.—	Bronners szőlő vil. piros	—	—	1.80	10.—
Zöld Sylváni	—	—	—	80	4.—	Muscat Alexander	—	—	—	80	6.—	Kecskececs söt.	—	—	1.60	12.—
Bogdányi dinka	—	—	1.—	8.—	" Caminada	—	—	—	2.50	20.—	Malaga rosea vil.	—	—	2.50	20.—	
Kövídinka 2 éves	3.50	25.—	—	60	5.—	" candia	—	—	—	2.50	20.—	Malakoff Ossum söt.	—	—	3.—	20.—
Szlankamenka	—	—	1.—	6.50	" croquant	—	—	—	1.80	12.—	Rosa minna di Vacca	—	—	1.80	12.—	
Tramini	—	—	1.50	12.—	" dr. Rob. Hogg	—	—	—	2.20	15.—	Dodrelábi	—	—	1.20	8.—	
Veltelini	—	—	—	60	4.50	" Escholata sup.	—	—	—	4.—	—	Izabella	—	—	1.20	8.—
Vörös dinka	—	—	—	—	—	" Lahnes Perfect.	—	—	—	5.—	—	Malaga kék	—	—	2.—	15.—
Alicante bouchet	—	—	—	70	5.—	" Lunel	—	—	—	1.—	6.—	Ökörszem	—	—	1.20	8.—
Aramon	—	—	1.—	8.—	" Ottonel	—	—	—	1.50	10.—	Olivette nouve	—	—	1.80	12.—	
Carbenet	—	—	—	60	3.50	" Pansée	—	—	—	2.50	20.—	Trollongi	—	—	1.50	10.—
Kadarka nemes	—	—	—	60	4.50	" di Corail vil. piros	—	—	—	1.50	10.—	Vegy. csemege exquisit fajok	8.—	0.—	2.—	15.—
Merlott	—	—	—	60	3.50	" frontignen rouge sötétpir.	—	—	—	1.80	12.—	" kiváló jó	6.—	40.—	1.50	10.—
Nagy Burgundi	—	—	—	70	5.—							" chasselas fajok	—	—	1.—	6.—
												Rip. portalis I. oszt. 2 éves	4.—	35.—	1.80	14.—

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségemen visszahozatni s a megrendelő által kifizetett összeget megtéríteni. Fenti árak csomagolás nélkül értendőek, melyért csupán saját kiadásaim számítom fel. A vesszők fajtiszta, szokványminőségűek, peronospora, oidium és jégverésmentesek, őszi szedésűek. Megrendeléshez 1/3 előleget kérek. — Telepem: Bécsben, Budapesten, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „koronás arany érdemkeresztet“ nyert. — Több ezer elismerőlevél tanuskodik, többek közt állami, főhercegi és temérdek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

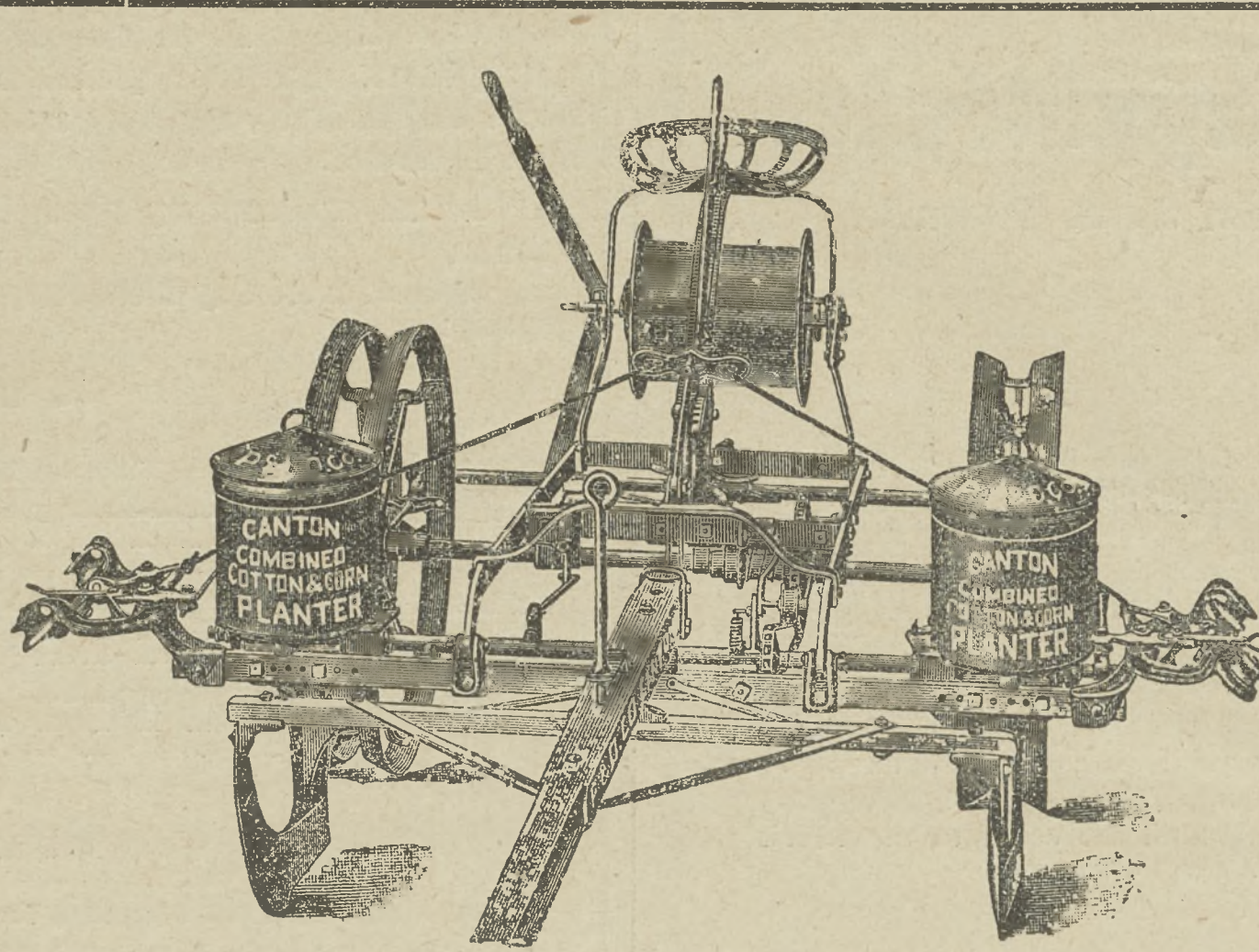
TENGERI ÜLTETÉSE NÉGYZETBEN.

„Senior“

automatikusan 25—28—32 angol hüvelykben négyzetben ültet, kivánság szerint 2—4 szemet fészkenként.

„Senior“

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meghengerel.

„SENIOR“ tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

„Senior“

munkaképessége sorok és táblahossz szerint, napi 7—10 magyar hold egy pár könnyű lóval és egy kocssal.

„Senior“

magyar gazdaságokban 1907—08. évben körülbelül **400 példányban** kitűnő eredménnyel dolgozott.

Referenciák:

Ament Antal, Elek
Andrássy Sándor gr.,
Szigetvár
Andrássy Sándor gr.,
Tiszadob
Bethlen István gr., Sámsond
Bezeredy Pál, Hidja-Tolna
Csekonits Endre gr.,
Zsombolya
Dréher A., Martonvásár
Dungyverszky Lázár,
Dunacséb
Eltz gróf urad., Vukovár
Frigyes Főhercegi urad.,
Főherceglak
Fürst és Weisz, Siklós
Gaál Rezső, Mozsor
Gergely Károly, Gyömrő
Hammerstein Richárd b.,
Pusztasári
Harkányi Frigyes báró,
Zsófiámajor
Hideghéty Imre, Vukovár
Huszár Károly, Lugos
Károlyi Imre gr., Mágocs
Kemény József b., Maros-Németi
Kovácsy Miklós id., Tasnádszántó
Lederer Artur és Károly,
Csóka
Mahler Mihály, Pankota

Közlemények szaklapokból:

Ifj. Spozon Pál akad. tanár „a SENIOR tengeri-ültetőgép“ című közleményében, megjelent „Köztelek“ 1900. évi márcz. 21. és 28-án azt mondja: „Amerikában már évek óta, Magyarországon még csak két éve kezdik használni ezt a tényleg nálunk is kitűnően bevált tengeri-ültetőgépet, melynek három szembeszők előnye van:

1. Vetőmagot takarít meg. Kisebb területeken ez talán nem mondható előnynek, de annál inkább ott, hol száz holdakra megy a tengeritermesztés.
2. Munkát takarít meg a vetésnél, mert kezeléséhez csak egy ember kell. Ez már érezhető előny a mai munkáviszonyok mellett.
3. **Lehetővé teszi a tengeri kereszthe való művelését fogatos erővel.** Ez pedig a mai munkáviszonyok között jóformán fele természeti költséget jelent.“

Gróf Teleki Arvéd:

„Legujabb hazai adatok a tengeri amerikai módon való művelésére“.

„Köztelek“ 1908. 18-ik évfolyam 22. sz.

Gróf Teleki Arvéd:

„Tengeritermelés felében vagy amerikai módon?“

„Erdélyi Gazda“ 1908. márcz. 22.

Gróf Teleki Arvéd:

„A tengeri termelése amerikai módon.“

„Gazdasági Lapok“ 1908. márcz. 29.

közleményében azt mondja:

„Megjegyzem, hogy a Hermann-féle rendszert igen előnyösen lehet kibővíteni és olcsóbbá, eredményesebbé és **munkáshiány esetén is kivihetővé tenni** azáltal, ha a „SENIOR“ fészkebeültető, a szárlevágó és tengeri-törő, fosztó- és szántópó gépeket használjuk és a tépett szarát akkorra tesszük el vermekbe, mikor arra legnagyobb szükségünk lehet.“

Báró Kemény József:

„Az amerikai csalamádéról.“

„Gazdasági Lapok“ 1909. jan. 10.

című közleményében azt mondja:

„Előnyt adok azonban a „SENIOR“-ral való ültetésnek, mivel így a kézi munka teljesen mellőzhető, mi nagy szó a mai világban.“

Referenciák:

Mátéffy Pál dr., Szentés
Nádossy Elek, Medinci-Senkovac
Pannonhalmi főapátság,
Tömördpta
Podmaniczky Endre br.,
Kelebia
Piukovits József, Nagy-fénypuszta
Rakovszky Antal, Kacsócz
Scharff Jenő, Szilasipta
Schmidt Jakab, Marosbogat
Schwarz Zsigmond,
Marosillye
Strasser Izid., Máriamajor
Strasser Henrik, Innám
Stubenberg József gróf,
Székelyhid
Szászbereki urad. Szászberek
Szarvas Imre, Borisszállás
Szemző Gyula ifj., Sztapár
Szentegáti urad. Szentegát
Szalánczy Jenő, Ladamos
Szőregyi gazdas., Szőregy
Teleki Arvéd gr., Drassó
Tibold Sándor, Valkány
Tschida Artur, Paks
Ungar Lajos Kossuthfalva
Urbán Péter, Törökbecse
Wittmann János, Elek

Mc CORMICK Harvesting Machine Comp. Chicago, U. S. A.

Magyarországi igazgatóság és főraktár:

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 12. szám.

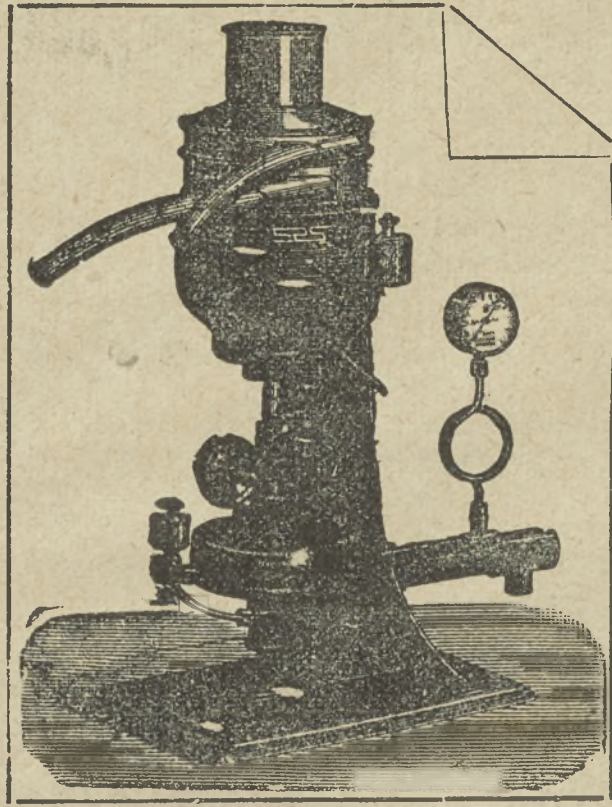
ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca II.

Alfa-Laval Separatorok
kézi és erőhajtásra

40—2000 ltr óránkénti munkabírással.
Mindennemű tejgazdasági eszközök
és gépek gyártása. Tejgazdasági te-
lepek berendezése és átalakítása.
Díjtalan tanácsadás minden tejgaz-
dasági kérdésben. Árjegyzékek, ter-
vek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval
Separator az egész világon!
!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

Grand Prix. Párisi világkiállítás 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és klr. szab. mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára K 2.80.

Több mint 40 éve használják az udvari és más na-
gyobb istállóknak, úgy a polgári, mint katonai körök-
ben, az izmok erősítésére, nagy h sznátat előtt és
izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy
munkabírással képesíti.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid

csak ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Buda-
pest, Király-utca 12. és Andrásy-ut 26. sz.

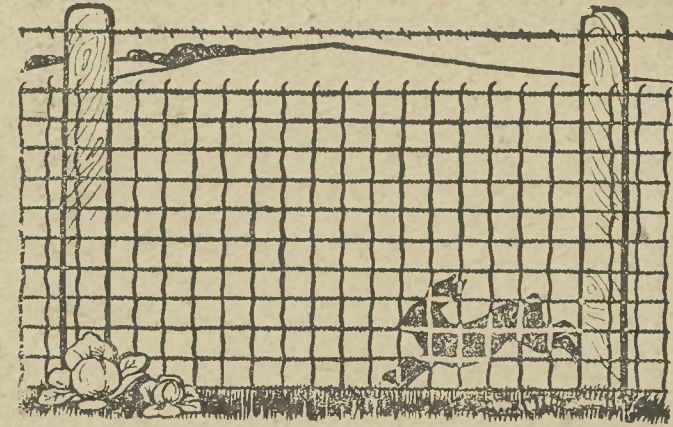

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány!

Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmányával!

Mezőgazdák
figyelmébe!

Szőlősgazdák
figyelmébe!

Baromfitenyész-
tők figyelmébe!

Nyultenyésztők
figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/15.

ajánlja kizárólagosan **Hungária sodronyfonatát**, mint a
szabadalmazott **kerítési anyagot**, mely **előnyeinél fogva** felülmúl minden
eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- s mezőgazdaságra nézve **rendkívül fon-**
tos és világszabaddal-mmal védett találmány előnye: Olcsóság! czi-
szerűség és könnyű kezelés.

Horganyozott vassodronyból készül (nem kell befesteni).

Körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: 1, 1 1/2 és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben,
3 méter magasságban 1'2, 1'4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1'2 1'4 1'6 1'8 2 2'2 2'5 2'8 mm.
Ár □-méterenként: 30 40 50 60 70 80 94 112 132 fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben, 1 1/2 méter magasságban
pedig 1, 1'2, 1'4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1'2 1'4 1'6 1'8 2 2'2 2'5 2'8 mm.
Ár □-méterenként: 48 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Körülbelül 1'5x5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban 1 mm. dróterősségben ára négyzetméterenként 82 fillér.
Körülbelül 5x10 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 2 2'2 2'5 2'8 mm.

Ár □-méterenként: 62 74 86 102 fillér.

Körülbelül 10x10 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 2 2'2 2'5 2'8 mm.

Ár □-méterenként: 42 47 57 67 fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeikért □-méterenként 1 fillért, de egy kül-
deménynél legalább 50 fillért számítok.

A horganyozott **tűskésodro** y ára (6 cm. tűsketávolsággal) méterenként 6 fillér,
melynek alkalmazásával a kerítés tetszése szerint megmagasítható

Számos **ismerőlevél áll rendelkezésre!**

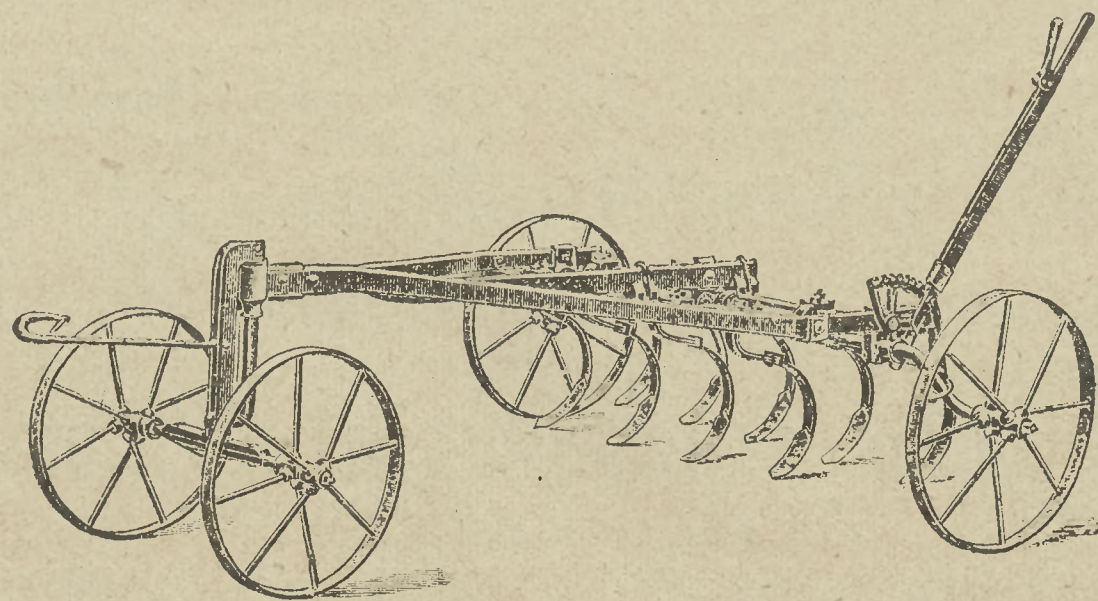
Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat;
csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, vala mint nyaraló- és lakóházkeríté-
seket erős sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, kosarakat,
magtár-ablakrostályokat, ökör-szájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyó-
rostákat, eséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

A jó talajelőkészítés leg- célszerűbb eszköze a : rugós fogu cultivator,

mely a hó által megnyomott őszi szántás fellazítá-
sára, továbbá porhanyításra, gyomirtásra kiválóan
alkalmas. — Vonószükségletük csekély, munkájuk
igen szopora.

Leirással és árajánlattal készséggel szolgál:

Bächer Rudolf

eke és talajmivelő eszközök gyárának
magyarországi főraktára:

Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

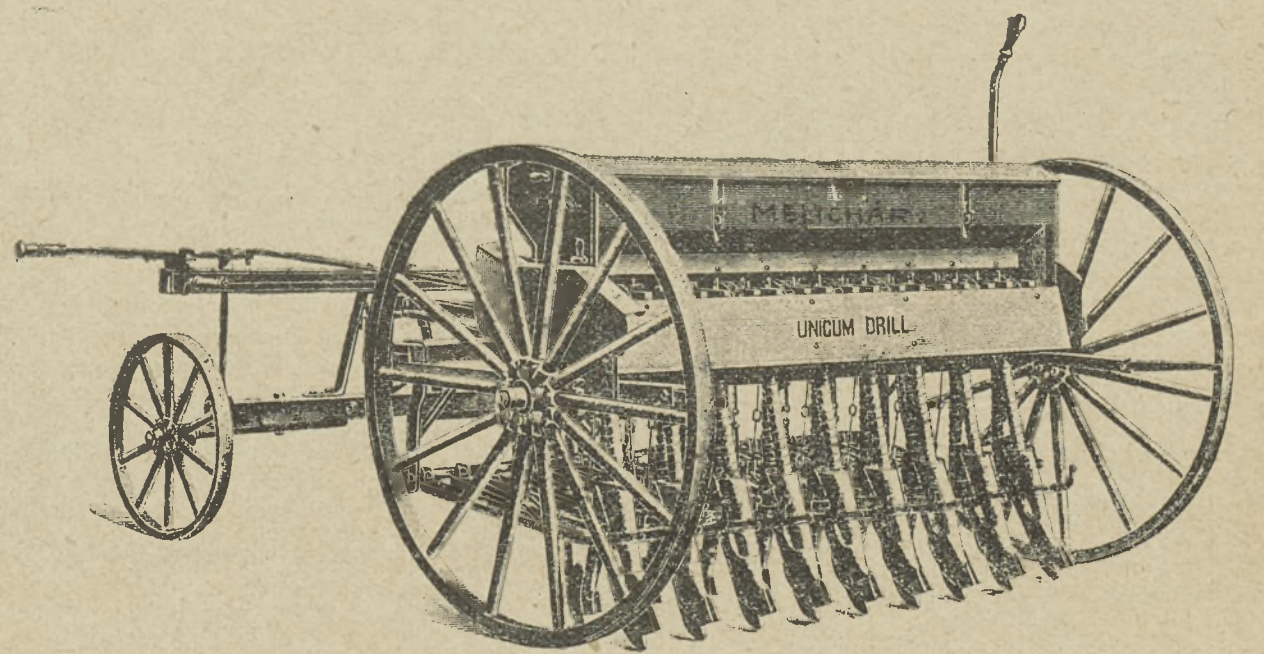
Az eredeti Melichár-féle

„UNICUM DRILL“

a gazdák legkedveltebb vetőgépe.

Egyenletes magelosztás,
egyszerű kezelés,
kevés vonóerőszükséglet és
tartósság, jellemző tulajdonságai.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Ábrás leirást és ajánlatot díjmentesen küld:

Melichár Ferencz

vetőgépgyárának magyarországi főraktára:

Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását **gőzekével** ==
hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigólozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak:

WOLFFERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest — Kelenföld.

Finom

Hanna vetőárpa

beszerezhető

Bükkmogyorósi gazdaságban

vasutállomás: Szilvásvár (Eger-putnoki vasut mentén).

Érdeklődők forduljanak a **Gazdasági Lapok** kiadóhivatalához 1178. szám alatt.

Schwizi tenyészbikák eladók.

A bikák tiszta schwizi (legnagyobb testű borzderes) fajta állatok, kitűnő tejelő anyákból származnak, amelyek Svájcban, Rigi vidékéről lettek importálva, még Svájcban fogamzottak, tehát **eredeti állatok.**

Gazdasági Intézőség, Malaczka (Pozsony megye).

Manilla kévekötőfonal aratógépekhez

legelőnyösebben szerezhető be a

Szegedi kenderfonógyár részv.-társ.-nál Szegeden,

mely legújabb angó-amerikai gépein tisztán csak I-a manilla kenderből évente 2500 métermázsa ilyen fonalat készít. Teljes egyenletességért kg.-ként, kbelül 350 méter hosszúság mellett, legnagyobb, kbelül 50 kg. hordképességért, megfelelő gombolyi áért **teljes felelőséget** vállal. Ezen a külföldi dinél jobb fonalat mindazonáltal **bármely külföldi ajánlatnál**

100 kg.-ként 10 koronával olcsóbban

szállítjuk a gazdaközönségnek és kérjük, hogy ezen teljes felelőség mellett kbelül 10%-kal olcsóbban ajánlott **hazai** fonálnak a külföldivel szemben előnyt adjon.

☛ **Gőzeke-sodronykötelek, gazdasági kötélárak, kenderzsákok** stb. legjobb beszerzési forrása. ☛

Sertés-eladások és vételek

legjobban és legpontosabban eszközöltetnek, sovány, úgy hizott állapotban **URL REZSÓ** sertésbizományosnál, Budapest, VIII., Népszínház-u. 22. (Polgári serfözde

bérpalota). — Telefon: 97—05 Interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

Első utántermésű „Proskowetz“-féle „berlini“ árpakiállításán 2-ik díjat nyert

Hanna-Pedigree-árpa

kötelezettség nélkül, míg a készlet tart, 100 kg.-onként 20 koronáért helyitt Egyedrábacsanak állomás kapható az **Egyedi uradalomban, Egyeden.** Posta: Egyed (Sopronmegye). Vasutállomás: Egyedrábacsanak. Mintát kívánatra bérmentve küld az uradalmi intézőség. Megrendelések a vételár előleges beküldése vagy utánvétel mellett eszközöltetnek.

VILAGREKORD!

A világon a legelső szabadalm.

forrógőzeke

300 fokot meghaladó gőztulhevitésel. ::::

VILAGREKORD!

Schmidt Vilmos mérnök doktor szabad. füstös-tulhevitője. — **Gőzekékre egyedül jogosított gyártója Kemna J. gőzekegyára.** Egyetlen gőztulhevitő, melyről a gőzekegyártásban egyszerűségénél és szoliditásánál fogva — a gép súlyának emelkedése nélkül egyáltalán szó lehet.

50%-kal nagyobb munkateljesítés, 30% szén- és 40% vizmegtakarítás mellett.

E G jegyű gép, mindegyik:

200 lóerő folytonos munkateljesítéssel,
300 lóerő legnagyobb munkateljesítéssel.

3400-nál több dr. Schmidt-féle szabadalmazott gőztulhevitő van üzemben vasuti mozdonyokon.

E K jegyű gép, mindegyik:

170 lóerő folytonos munkateljesítéssel,
250 lóerő legnagyobb munkateljesítéssel.

Kétgéprendszer, sodronykötélátvitel. — Ugy nedves, mint egészen száraz esztendőkbén egyedül biztos munkateljesítés.

Szakprofesszorok által szántóföldeken végzett kísérletek eredményéről értesítéssel, kimerítő felvilágosítással, prospektussal és költségvetéssel érdeklődőknek díjmentesen, készséggel szolgál:

KEMNA J. gőzekegyára magyarországi igazgatósága

Interurban telefon 91—21.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utcza 8.

Sürgőnyezim: Kemna Budapest.